SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1861. **Vrijdag 23 Augustus.** **N°. 34.**

PRIJS per **JAAR** voor *Samarang*. . . . *f* 12.—
〃 〃 〃 buiten *Samarang*. . . . 〃 14.—

Na **TWEE** *ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.*

Dit **ADVERTENTIE-BLAD** wordt iederen **VRIJDAG** uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder voor iedere vijf woorden vijftig cents behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 20sten Mei 1861, no. 50, is de kolonel *C. G. van Dentsch*, chef van het wapen der artillerie van het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland, op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, en zulks met ingang van 1 Junij 1861.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Mei 1861, no. 47, is de tweede luitenant–kwartiermeester *H. W. G. Roebij*, in zijne betrekking in rang en anciënniteit overgeplaatst bij het leger in *Oost–Ind'e*.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL

zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

Opgedragen:

De waarneming der betrekking van gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, aan den luitenant-kolonel der infanterie *W. E. Kroesen*, thans waarnemend resident van Palembang, tevens militair kommandant aldaar.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de opzigter der eerste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken te Probolingo *J. G. R. de Lavalette.*

Op zijn verzock, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk op het residentie-kantoor en fungerend postkommies te Tjiandjoer *F. Kepel.*

Benoemd:

Tot resident van Palembang, de resident der Lampongsche districten *J. A. W. van Ophuijsen.*

Tot adsistent-resident ter beschikking van den resident van Soerakarta, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures *G. J. van der Tuuk.*

In dienst gesteld:

Bij 's lands burgerlijke openbare werken, de door Z. M. den Koning benoemden en onlangs uit Nederland aangekomen adspirant-ingenieur *P. J. Siedenburg*, met bepaling, dat hij onder de bevelen van den eerst aanwezenden ingenieur in de residentie Samarang werkzaam en ter hoofdplaats van dien naam gevestigd zal zijn.

Werkzaam gesteld:

Bij de burgerlijke openbare werken, de door Z. M. den Koning benoemde en onlangs uit Nederland aangekomene adspirant–ingenieurs *F. H. van Egmond* en *J. D. Berkhout*, met bepaling, dat zij respectivelijk werkzaam zullen zijn onder de bevelen van de eerst aanwezende ingenieurs in de residentien Batavia en Soerabaija en verblijf houden ter hoofdplaats van die namen.

Gesteld:

Ter beschikking van den chef van het mijnwezen in Nederlandsch-Indie, de onlangs uit Nederland aangekomen adspirant-ingenieurs voor de mijnen *W. O. P. Arntzenius* en *J. H. Menten.*

Bij de Subcommissie van Onderwijs te Madioen.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, ds. *A. C. van Marseveen*, predikant bij de Protestantsche gemeente aldaar, — onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, *C. H. G. van Zijll de Jong*, kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Kultures

Overgeplaatst:

Uit de residentie Rembang naar de residentie Bezoekie, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent bij de tabakskultuur, *H. J. van Swieten.*

SCHUTTERIJEN, enz.

Bij de schutterij te Batavia.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, wegens vertrek, de officier van gezondheid der tweede klasse. *W. M. Smit*, de eerste luitenant *E. Netscher* en de tweede luitenant mr. *F. Th. Pahud.*

Eervol, wegens vertrek, de kapitein *C. F. Wiggers van Kerchem*, de eerste luitenant *P. Landberg*, benevens de tweede luitenants *F. B. van Leeuwen* en *W. J. van den Broek.*

Bevorderd:

Tot kapitein, de eerste luitenant jhr. mr. *F. Junius van Hemert.*

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants *C. de Waal, F. H. Tiedeman* en *A. R. J. Cramerus.*

Benoemd:

Tot tweede luitenants, de korporaal *F. Stelling*, benevens de schutters mr. *H. Rochussen, J. D. Ruijs, J. P. Janette Walen* en *C. A. van Dinter.*

Bij de Samarangsche schutterij.

Ontslagen:

Op zijn verzock, eervol, de tweede luitenant bij de kompagnie Mooren *Mohamad Isa Sech Ladie.*

Bij de schutterij te Amboina.

Ontslagen:

Eervol wegens vertrek, de eerste luitenant *W. A. Vonk.*

Benoemd:

Tot tweeden luitenant, de sergeant–majoor *K. A. Rijkschroeff* van het corps.

Bij de schutterij te Saparoea.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant–kommandant *H. K. C. Janssen.*

Benoemd:

Tot eersten luitenant-kommandant, de schutter jhr. *L. F. Goldman*, van het corps.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der artillerie *C. A. N. Boers.*

Benoemd:

Tot kommandant der artillerie van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de majoor der artillerie *A. J. Doorman*, thans onder-directeur bij den artillerie-constructie-winkel te Soerabaija.

Tot kommandant der artillerie in de tweede militaire afdeeling op Java, de majoor der artillerie *J. G. A. Kempees.*

Tot onder-directeur bij den artillerie–constructie-winkel te Soerabaija, de kapitein der artillerie *H. G. Boumeester*, van het personeel.

Gesteld:

Op non–activiteit, de eerste luitenent der infanterie *E. N. E. van Oordt.*

Bij de Militaire Geneeskundige Dienst.

Overgeplaatst:

Bij de geneeskundige dienst van Celebes en Onderhoorigheden, de officier van gezondheid der tweede klasse *W. S. Kramer*, thans bij het groot militair hospitaal te Soerabaija.

Geplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der tweede klasse, *P. G. Neeb*, thans ter beschikking te Batavia.

MARINE DEPARTEMENT.

Benoemd:

Tot eersten machinist bij de dienst der Gouvernements schoeners en kruisbooten *J. M. van Aken*, laatst als machinist gedetacheerd in Japan.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op MAANDAG den 26sten Augustus, op het Plein aan den Weg naar den Boom, van diverse Houtwerken.

Op DINGSDAG den 27sten Augustus, voor het Vendu-Locaal van *Joosten & Co.*

Op WOENSDAG en VRIJDAG den 28sten en 30sten Augustus, bij den Pachter der Pandjes-huizen.

Op DONDERDAG den 29sten Augustus, in het Pakhuis van *van Maanen & Co.*

Advertentiën.

Direct uit PARIJS Ontvangen:
PRACHTIGE GOUDEN
DAMES-PARURES,
bij (1265) PRINGIERS & C°.

Oogjesgoed, Tafel- en Servetgoed, Prachtig Flanel, bij
(1230) SOESMAN & C°.

Steeds verkrijgbaar:
Carbine de Salon,
met de daarbij behoorende Capsules,
(1266) bij C. R. GOTTSCHALK.

ZEER ÉLEGANTE
Toilet-SPIEGELS,
van massief Mahonij- en Palissander-Hout.
(1225) SOESMAN & C°.

ENGELSCHE KROON-, MUUR- en HANGLAMPEN,
MUUR-PENDULES
14 dagen loopende, pas aangebragt
bij (1267) PRINGIERS & C°.

Wederom Ontvangen:
Leeuw Bier, Allsopps Ale in Kruiken, Porter Bier op heele en halve flesschen, Valk Bier rond en vierkant Etiquet op heele en halve flesschen, Lans Bier, etc. etc.
(1228) SOESMAN & C°.

Ontvangen:
EEN IJZEREN
MANGEL tevens PERS.
Dit *werktuig* van *geheel* nieuwe constructie beslaat zeer weinig ruimte.
VIER BLAAUWE
HARDSTEENEN GRAFZERKEN
lang 3 en breed 1 Amsterd. El.
(1268) JACOBUS HIJMANS.

Porcelein en Aardewerk Waschstellen compleet, bij
(1239) SOESMAN & C°.

Niet goed terug!
Goede MANILLA SIGAREN *f* 20 per kist à Contant,
(1269) bij HEUSE.

Zijden COTELINE
EN
Wasdoeken Voetkleeden,
in differente couleuren en dessins,
(1270) bij C. R. GOTTSCHALK.

BALASTSCHOPPEN,
Diverse IJzerwerken voor Huisbouw, Houtschroeven van 1/8 tot 4 duim, Spijkers taaije en brosse van 1/2 tot 7 duim, Asphalt Vilt in rollen, Zinkspijkers, Kool- en Zweedsche Teer, Lijn-Olie, Terpentijn, Lood- en Zinkwit, IJzer- en Lood-Menie, Spaansch Groen en alle andere soorten van Verwwaren, bij (I240) SOESMAN & C°.

ONTVANGEN:
Een Élegante TENT- en Een VICTORIA WAGEN,
smaakvol gegarneerd, bij
(1271) PRINGIERS & C°.

REVOLVER PISTOLEN EN GEWEER,
pas ontvangen; zoo ook:
Zeer net bewerkte **BUKSEN** (enkelloop) met juistheids-vizier, waarvoor wordt ingestaan door
(1223) SOESMAN & C°.

Oyevaar Genever,
LANS- EN LEEUW-BIER,
(1229) bij J. P. BRANDES.

ENGELSCHE
HANG-, TAFEL- EN KANTOOR-LAMPEN,
pas ontvangen,
(1227) bij SOESMAN & C°.

ONTVANGEN:
MOUSELINE DE LAINE, } in mode kleuren.
THIBET,
ALEPINE en
THIBET CORSÉ, 7/4 breed, expresselijk voor SORTIES en TOGA'S besteld.
(1272) HAMMEL & C°.

HANGLAMPEN, KROONLAMPEN,
van uitmuntende kwaliteit, prachtige Fransche Spiegels en Schilderijen, prachtige Berlijnsch Zilveren Boulloirs, Koffijkannen, Theepotten, Suikerpot en Melkkan, alsmede Presenteer Bladen, Messenleggers, Olie- en Azijn, als ook Zuurzetjes.
Alles pas ontpakt.
(1273) THOOFT & C°.

ASPHALT VILT,
door overgrooten voorraad tot zeer billijke prijzen verkrijgbaar bij
(1222) SOESMAN & C°.

TOKO- EN COMMISSIE-HUIS.
JOOSTEN & CO.,
hebben regtstreeks uit Nederland per Henriette ontvangen:
Bijzonder groote en puike
HAMMEN,
ongeëmballeerd en des verkiezende bij de verkoop alzoo te leveren, Gerookt Vleesch in zakken, Rolpens in stopflesschen, Saucijs in id., Ketting-Worst in id., Haring in vaatjes.
Ook nog ruim voorhanden:
Cachet Boter, nieuwe aanvoer.
John Alberty Cognac, *Harnozant* Id., Old Champagne Id., WITTE BARCELONA BRANDEWIJN,
puike Roode WIJN
van de meest gewilde merken, als:
Chateau Duranteau des 3 Moulins, Victor Peytiu 1/1 en 1/2 fl., *St. Estéphe.*
BOURGOGNE CRU de ROMANÉE van BORCHARD.
VRUCHTEN op Water en Brandewijn.
ALLE SOORTEN VAN SIROPEN,
als:
Vanille Stroop, Lobee Lobee Stroop, Limoen, Tamarinde, Roze, enz., enz., enz.
Versche Inlandsche Zuren, (diverse soorten,) waaronder:
ATJAR JEROOK, in Mosterd.
H & S Eau de Cologne, Rozewater (echt), Macassaarsche Haar-Olie.
ATTENTIE!
Alles tegen billijke prijzen met eene aanmerkelijke korting bij Contante betaling. (1121)

BASCULES
in soorten.
BALANCEN,
Schalen en Gewigten compleet.
(1233) JACOBUS HIJMANS.

DIRECT UIT NEDERLAND
ontvangen en verkrijgbaar,
(1274) BIJ
JOOSTEN & CO.:
Prachtig Suikerwerk
in alle mogelijke soorten, waaronder ook:
CHOCOLADE, VRUCHTEN EN FIGUREN,
geassorteerde Koek in trommels, van 1, 2 en 4 sts., een buitengewoon goed geassorteerd factuur
PROVISIEN
van diverse gezochte merken, Selterswater 1/2 kruiken, Amerikaansche Klokken, van 8 dagen met en zonder wekker, enz., enz.

Pas aangebragt:
EEN FACTUUR PRACHTIGE
BLOEMEN EN COIFFURES
van Bloemen, naar den laatsten smaak, Werk-, Haak-, Handschoenen- en Thee-Dozen en meer andere artikelen geschikt voor CADEAUX.
(1231) HAMMEL & C°.

BOTER, BOTER, BOTER, BOTER.
TEGEN LAGE PRIJZEN
(1275) BIJ
JOOSTEN & CO.
Bankschroeven, Aambeelden, Sloten en vele andere soorten IJzerwerken, Plaat-, Blad-, Rond-, Hoepel-, Spijker-IJzer en alle andere soorten Engelsch- en Zweedsch IJzer.
(1224) SOESMAN & C°.

100 groote Chinesche
SUIKER-KETELS,
4 voet 2 duim in diameter,
pas ontvangen bij
(1241) LIE GOE.

Mail-Koffers, Verlakt Tricot, Parfumeriën, Élastique Band, Tafelkleeden van Fluweel en Wasdoek, Speelkaarten in soorten, Stroohoeden nieuwste smaak, Fijne Toiletzeep van *Rieger* en eene groote hoeveelheid diverse goederen, pas ontvangen en verkrijgbaar,
(1234) bij SOESMAN & C°.

Ontvangen:
PRACHTIGE SPIEGELS
met vergulde lijsten, van 3 tot 5 voet hoog, en
Machoniehouten Toilet-Spiegels,
(1226) bij J. P. BRANDES.

Wederom ontvangen:
PUIKE PROVISIëN, als:
Hammen, Rookvleesch, Ribben, Saucijs de Bologne, Ansjovis, Lengvisch, Rolpens, gerookte Worst, Pekel-Worst, gerookt en gezouten Spek, diverse Groenten in stopflesschen en in blik, Vleesch en Wild in blik.
PRACHTIG SUIKERWERK EN BANKET,
gedroogde Vruchten, Vruchten op Water en Brandewijn, Koek, Jan Hagel en Heiligmaker, alles van de gunstig bekende uitzenders *Schalenkamp.*
VALKERBIER
van *Trousset* en van *Vollenhoven,* het thans zoo zeer gewilde Lansbier, als ook Kitzinger Bier, Pale Ale, en Porter op 1/1 en 1/2 flesschen, Valker en Haantjes Bier op Fust, Genever AVH en Ooijevaar, Zoetemelksche- en Komijne Kaas, Zwitsersche- en Limburger Kaas, puik puike
BOTER „CACHET",
VERSCH SELTERSWATER.
(1276) THOOFT & CO.

TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN
WORDT THANS DE GROOTE FACTUUR
PRACHT SCHILDERIJEN
verkocht door (1278) SOESMAN & C°

PATENT MAIL-KOFFERS.
Reiszakken met en zonder Koffertjes, Sluitbare Hoeden-doozen, Extra fijne Dames- en Heeren Reis-Geldtasschen, enz.,
(1277) bij C. R. GOTTSCHALK.

Pas ontvangen
BIJ
A. J. TORLEY DUWEL.
PUIKE HAMMEN
(WESTPHAALSCHE),
Zoetemelksche KAAS, BOTER, PROVISIEN, enz.
WIJN
St. Juliën, St. Estèphe, Margaux en Cantenac, Dry Madeira, Cherry Cordial, Eng. Bier van diverse merken.
ÉLEGANTE HEEREN STROOHOEDEN,
Puike Manilla Sigaren N°. 2, echte Kajoepoetie-Olie van Boeroe (Molukkos,) Schilderijtjes, enz. enz. (1279)

ZEER SOLIDE BEWERKTE

LEIDSELS,

voor 1, 2, 4 en 6 Paarden,
(1280) bij C. E. GOTTSCHALK,
Mr. Zadelmaker.

Gim Brillant, Mat, Glimmend, Gouden- en Zilveren Lovertjes van N°. 1 tot 5, Fijn Goud- en Zilverdraad, gebloemd en Effen Goud- en Zilver Passement van ½ tot 4 dm., Gouden- en Zilveren Horologien, Pracht Horologiesleutels, Ringen met Microscopen en Photographie Portretten en Beelden bij (1285) SOESMAN & C°.

SUIKER PANNEN,

van alle dimensiën en beste kwaliteit, steeds bij de ondergeteekenden verkrijgbaar
(1178) M°. NEILL & C°.

Een **JONG MENSCH**, 26 jaren oud, onlangs uit Nederland alhier aangekomen, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk in de eene of andere administrative betrekking geplaatst.
Nadere informatiën zijn te bekomen met franco brieven bij de Heeren SOESMAN & C°, te
(1250) *Samarang.*

Wordt gevraagd

bij DJOCDJOCARTA: eene **GOUVERNANTE** P. G., ter opleiding van vier meisjes. (1286)
Behalve het onderwijs in het Hollandsch, Fransch en Engelsch is kennis van **MUZIJK** eene vereischte.
Adres brieven franco letter M, postkantoor *Magelang.*

WORDT GEVRAAGD:

Een bekwame KLERK;

(1287)
adres Lt. X franco brieven *Uitgevers dezes.*

Wordt TE HUUR gevraagd:

EEN HUIS

in of buiten de Stad gelegen; huurprijs cc. *f* 75 's maands; adres *Uitgevers dezes.* (1283)

Te Koop gevraagd:

1 Koperen Meet-Ketting.
1 Planchet met Alidade. (1246)
1 Boussole Smalkalder of andere.
Men adresseere zich bij SOESMAN & C°.

Houders van Cognossement

OVER

IIH N°. 73. 1 kistje Zijden Stoffen

EN

P D N°. 4011. 1 kistje Koopmanschappen, afgeladen te *Amsterdam* door H. S. VAN HOGEZAND aan Order in het schip *Christiaan Huijgens*, Kapitein J. VAN KATWIJK, worden verzocht zich bekend te maken aan *De Agenten,*
(1244) VAN MAANEN & C°.

TE KOOP Een prachtige nieuw aangebragte

Mahonijhouten Schrijftafel,

te bezigtigen en verkrijgbaar bij
(1245) VAN MAANEN & C°.

TE KOOP OF TE HUUR

Een schoon Tuinland met Rijstveld en Opstal, gelegen op *Mlaten*, tegen over de woning van den Heer *Schilter*, te bevragen bij den Eigenaar
(1247) GOEY TJING HOK.

TE HUUR

Met medio SEPTEMBER aanstaande:
Het Huis bewoond door den Majoor CAMPHUIS, bij H. DEELKEN *qq.*
SAMARANG, 16 *Augustus* 1861. (1248)

LOTEN in de GELD-LOTERIJ

ten behoeve van het

BATAVIASCHE TOONEEL,

te bekomen bij
(1249) C. VON BORNEMANN.

Brand

ASSURANTIE COMPAGNIE

– TE AMSTERDAM.

Kapitaal 1.300,000.— Gulden.

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij-, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premiën en gewone Conditiën.
Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden
MACLAINE, WATSON & C°., Batavia.
McNEILL & C°., Samarang.
(1288) FRASER, EATON & C°., Soerabaija.

De ondergeteekenden maken hierbij bekend, zij aangesteld zijn tot Agenten der

Tweede N. I. ZEE- en BRAND-ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ,

te BATAVIA;

en als zoodanig genegen zijn, **ZEE- en BRAND-RISICO'S** aantenemen.
(1289) B. KOPERSMIT & C°.
15 *Augustus* 1861. *Samarang.*

Met toestemming van den Heer Resident.

Dingsdag den 27sten en Zaturdag den 30sten Aug. 1861,

IN HET SCHOUWBURGLOCAAL

Eerste Voorstelling.

Geheel nieuwe Tableaux, onlangs uit Europa voor dit Appareil ontvangen,
genaamd:

DISSOLVING VIEWS

met

HYDROGÈNE EN OXYGÈNE GAZ.

Aanvang ten 8 ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN ZIJN:

Voor eene Dame of een Heer . *f* 3.—
" een Kind (beneden de 10 jaren." 1.50
" het reserveren van iedere plaats." —.50

Billetten te bekomen op Dingsdag 27 Aug. 1861 van het Schouwburglocaal van af des morgens 8 ure.
(1290) FRANCKE & C°.

MUZIJKVEREENIGING ST. CECILIA.

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL-

CONCERT

voor Heeren Leden en hunne Dames

op Donderdag, 29 Augustus 1861.

Voor Vreemdelingen zullen Toegangs-Billetten verkrijgbaar zijn à *f* 4.

NAMENS DE DIRECTIE,
De Secretaris,
(1284) W. R. SEVERING.

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, H. M. VON BORNEMANN, *Schiff.*
SAMARANG, 18 *Augustus* 1861.

STERFGEVALLEN.

Heden trof mij een geducht verlies, door het plotseling overlijden van mijne geliefde echtgenoot *Maria Christina van Dasten*, in den jeugdigen ouderdom van 22 jaren.
Eene hevige ziekte van slechts 2 dagen maakte een einde aan hem mij zoo dierbaar leven.
MAKASSAR, WILLEM EEKHOUT.
1 *Augustus* 1861. (1253).
Kennisgave aan familiën, vrienden en bekenden.

De eenige van vijf zonen mij overgebleven, *ROBBERT*, circa zes jaren oud, werd mij ook heden door den dood ontrukt.
(1291) W. HUIJGEN DE RAAT.
SAMARANG, 17 *Augustus* 1861.

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 16den tot en met den 23sten Augustus 1861.

J. de Hoog, L. W. Teucher, J. Francke, F. J. Vincent, W. N. Kim, J. H. Filipps, J. A. Faulhaber, W. C. Kahle, J. A. Emanuel, G. Rijsdijk van den Burch, J. Mendes da Costa, J. Veeckens, L. Besse, M. van Bronckhorst, J. D. Slier, B. B. Douwes, C. E. van Kesteren, M. A. Jasper, Mejufvr. H. en A. van der Goes, Mevrouw de Wed. M. A. Moreau, J. Stroewesterman, W. J. Essers, H. C. van der Linden, J. Kruijt, J. Wolff, Mevr. W. A. March en 3 kinderen, C. M. C. Maurenbrecher, E. J. Everts.

VERTROKKEN PERSONEN.

L. C. Heijnis, Gepasporteerde Militairen J. A. van Diemster, J. F. Bol, C. Boser en M. van der Schoor, J. B. F. Weghake, L. Besse, Mevr. de Wed. de Farcij, M. Volaard, J. P. Persijn, H. A. Boers, J. de Hoog, P. L. van Raden, F. H. Apon, L. W. Feucher, G. Rijsdijk van den Burch, Mevr. de Wed. Beijer, J. A. Faulhaber, G. B. Koenhart, G. A. A. van Groll, J. D. Slier, Mevr. J. A. Vredenburg, C. A. van Kesteren, F. J. Vincent, A. H. G. van Zanten, W. C. Kahle, J. Vroom, F. Neumann, C. M. Maurenbrecher.

SAMARANG.

Heden morgen had alhier het hierondervolgende schrikkelijk voorval plaats.
Een Ambonesche fuselier, zich noemende *Palar*, heeft achter den Misdjit alhier, eene kleine Javaansche woning in huur, alwaar hij zijne huishoudster de Inlandsche vrouw *Oeijer*, besteedde.
Heden morgen begaf genoemde fuselier zich naar die woning en trachtte aldaar zijne huishoudster door middel van zijn kapmes af te maken, door haar een houw op den nek toetebrengen.
Na deze daad gepleegd te hebben, moet genoemde fuselier zelve aan zijne kameraden bekend gemaakt hebben, dat hij zijne huishoudster van het leven heeft beroofd.
Wat hiertoe aanleiding moet hebben gegeven, is tot nog toe onbekend, doch men vermoedt dat zulks aan minnenijd moet worden toegeschreven. De dader bevindt zich thans in arrest, terwijl de gewonde Inlandsche vrouw naar het groot Militair Hospitaal alhier is overbragt geworden, en men hoop heeft op het behoud haars levens.

INGEZONDEN STUKKEN.

De openbare jaarlijksche School-Examens.

(*Vervolg.*)

Toen op het einde der vorige en in het begin dezer eeuw in Nederland en elders krachtige handen aan het werk werden geslagen, om het volks-onderwijs uit den staat van diepe verwaarloozing, waarin het verzonkon lag, op te heffen, en men onder de vele middelen, het eene meer het andere minder geschikt, daartoe ook de *openbare* examens bezigde, — even als naderhand hier, waar, tijdens deze kolonie, na het Engelsch tusschenbestuur, onder het gezag harer voormalige beheerschers terug keerde, zelfs geen zweem van geregeld onderwijs meer werd aangetroffen, dat toen de openbare examens hun nut kunnen gehad hebben, zal wel door niemand worden betwijfeld.

Buitengewone prikkels werden noodig bevonden, om het zaad der verstandelijke ontwikkeling, dat in *het moederland* door allerlei onkruid in zijn ontkiemen werd belemmerd en *hier* in de vore als vertreden, tot zijne oorspronkelijke levenskracht op te wekken.

Sedert is het welig opgeschoten en draagt het thans rijke vrucht, zoo zelfs dat, nu en dan, invloedrijke vreemdelingen er door worden uitgelokt het Nederlandsch lager onderwijs van nabij te leeren kennen en de scholen hunner landen, volgens de door hen verworven ervaring, te hervormen.

Na deze korte uitweiding kunnen wij nu gereedelijk gevolg geven aan ons voornemen om in onderzoek te treden *of de openbare school-examens als nog kunnen beschouwd worden eenige wezenlijke waarde te bezitten, en hoe zij, om aan het doel te beantwoorden, zouden moeten worden gewijzigd, — dan wel of zij als eene verouderde, thans nuttelooze, ja, schadelijke instelling*, als een overgangsmaatregel van wanorde tot orde, *uit de schoolwereld, ten eenenmale dienen te verdwijnen.*

Slaan wij, tot dat einde, nog eerst een' blik, op eene van die zoogenaamde plegtigheden, zoo als zij naar aanleiding van artikel 17 der algemeene schoolorde van den 16den Januarij 1818, n°. 29 (Staatsblad n°. 4) nog altijd op de Gouwernements scholen, hier met meer, daar met minder ostentatie, plaats vinden.

Dat de bovenvermelde Samarangsche school-examens hier niet als voorbeeld kunnen worden genomen, is duidelijk, uithoofde zij, om hunne uitstekende eenvoudigheid geheel buiten den gewonen regel vallen.

In onze verbeelding dan rigten wij onze schreden naar de school eener andere residentie op Java. Het is de dag van het openbaar examen. — Al naderende verwonderen wij ons over de ongewone stilte, het is toch eerst half acht in den morgenstond, — geen gejoel der anders, op dat uur, wanneer het onderwijs nog niet is aangevangen, zoo onbezorgde en dartele schooljeugd, wordt gehoord; — reeds in de verte zien wij de leerlingen, op het fraaiste uitgedost, vóór het schoolgebouw in twee rijen geschaard.

De onderwijzer, hoewel in groote spanning, even als zijne leerlingen, ontvangt op eene minzame wijze onze groete en verheugt zich te vernemen dat wij, uit belangstelling, het kinderfeest, dat des avonds met eene danspartij en tombola zal eindigen, wenschen bij te wonen, — hij gaat intusschen voort met hetgene waarmede hij bezig was, namelijk met het houden van appel, — en — na de kinderen nogmaals tot orde en opgewektheid vermaand te hebben rigt zich de feestvierende, maar alsnog met een zwaar pak, beladene jengd onder de vrolijke muzijk van een corps inlandsche muzikanten, naar het kerkgebouw, waar het examen zal gehouden worden.

Ieder kent hier zijne plaats, — eenige vorige dagen heeft men er repetitie gehouden; dat is: men heeft de kinderen er niet alleen hunne plaatsen aangewezen, maar men heeft hen er ook doen reciteren, declameren, gesticuleren etc, etc., — men heeft zich toegerust voor den kampstrijd, op den grooten dag! Wij zullen hier niet spreken van de voorbereidingen, van allerlei aard, welke soms eene maand, vóór het examen zal plaats hebben, reeds beginnen; voorbereidingen die alle geregeld onderwijs onmogelijk maken en leerlingen en onderwijzer in eene onnatuurlijke spanning brengen, welke niet ophoudt voor deze feestviering, wel eenigzins gelijkende naar de zoogenaamde school-comediën der negende eeuw, een einde heeft genomen.

Geloof niet, geachte lezer, dat wij de zaak overdrijven; — hetgeen wij hier leveren is slechts eene flaauwe schets van dat, waarvan wij zelven meer dan eens oog- en oorgetuigen waren. Val den onderwijzer daarom niet hard, — naar den meerderen of minderen goeden uitslag of liever naar den meerderen of minderen ophef, welken de onkundige menigte er van maakt wordt hij beoordeeld, en staat hij wat erger is, niet zelden in het jaarlijksch verslag vermeld. — Vraag het hem zelven, of hij er mede op heeft; hij zal, als hij ongeveinsd met u kan spreken u antwoorden, dat er ter wereld niets is waarvan hij een' dieperen afkeer heeft dan van al die uiterlijkheden; — maar, veelal is hij gehuwd en gezegend met een talrijk kroost; zijn tractement is haast niet toereikend om hem en zijn gezin

an het noodige te voorzien. Wil hij voor eene plaatsing die em meer inkomen bezorgd in aanmerking komen, — wil hij et getal zijner leerlingen zien toenemen en in zooverre de enegenheid der menigte winnen, dat hem ook, nu en dan, ostleerlingen worden toevertrouwd, het voornaamste middel m zijn bestaan te verbeteren, — doch welke bron ten gevolge der invoering van het radicaal en de oprigting van het lymnasium, bijna niet meer vloeit, dan moet hij den algemeenen stroom volgen.

Wel zijn er onder onze Indische onderwijzers nog mannen, ie genoeg zelfstandigheid en geestkracht bezitten om alléén ien weg te bewandelen, welke met hunne beste inzigten overeenkomt, maar deze zien zich niet zelden miskend en met onank beloond.

Doch keeren wij tot het kerkgebouw, dat wij met onze gedachten een oogenblik verlaten hadden, terug.

Een talrijk publiek, is intusschen binnen gekomen en neemt plaats op de voor hetzelve bestemde stoelen. Onder het uitvoeren van het zoo geliefkoosde „Wilhelmus", door het corps muzikanten treedt nu ook de Commissie van Onderwijs plegtstatig te voorschijn en neemt zitting aan de voor haar bestemde, met een groen kleed bedekte tafel, waarop de boeken, welke als prijzen den overwinnaars zullen worden toegekend, reeds zijn ten toon gespreid. De President of een der leden opent het examen met eene sierlijke aanspraak, de leerlingen heffen vervolgens een lied aan, en de werkzaamheden nemen eenen aanvang.

(Een volgend nummer zal ons den afloop er van, en welligt ook het resultaat van ons onderzoek vermelden.)

C.

HET GELD TE MAKASSAR.

In een' tijd waarin het Indische muntstelsel in de Javasche dagbladen zoo veelzijdig wordt behandeld, zij het ook ons veroorloofd het circulerend medium van *Makassar* te bespreken.

In de eerste jaren, nadat deze plaats tot vrijhaven was verklaard, bestond de hoofdzwarigheid, waarmede de kooplieden te kampen hadden, in het remitteren van gelden: Het gewone betaalmiddel toch bestond in duiten, maar de uitvoer van deze naar Java, waarmede *Makassar* de meeste handelsrelatiën had, was verboden. Zilvergeld was destijds zeer schaarsch en een Hollandsche gold gulden 150, een Mexic. dollar 400 duiten. — Producten kwamen niet in toereikende hoeveelheid en dan nog alleen in de maanden Junij tot October aan de markt. Gedurende de overige maanden van het jaar bleef den handel niets over dan zich van de recepissen te bedienen, die hoofdzakelijk door het Gouvernement werden in omloop gebragt. Voor deze alleen kon men bij 's lands kas wissels op Java bekomen, en bij de groote vraag naar recepissen betaalde men reeds in 1848 twee duiten, per gulden *agio* en steeg deze tot dat men, eindelijk in 1853 (in 1852 waren invoeren en verkoopen zeer belangrijk geweest) tien duiten per recepis *agio* betaalde.

In de daarop volgende jaren verminderden de aanvoeren aanmerkelijk, doch vermeerderden daarentegen de toevoeren van producten ten gevolge van vermeerderde uitzendingen naar de verschillende plaatsen van productie, zoodat de handelsbalans in evenwigt kwam en de handel in staat was zonder groote zwarigheden (van 1855 tot 1860) aan zijne verpligtingen te voldoen.— Evenwel moet men niet uit het oog verliezen, dat twee bijoorzaken den handel in de laatste jaren in het remitteren krachtdadig ondersteunden:

1°. de in 1858 opengestelde verwisseling van oude duiten tegen zilver, hoe onvolkomen die overigens ook plaats greep.

2°. de Bonische expeditiën, die veel zilvergeld in deze streken in omloop bragten.

Die tijden van betrekkelijk gemak zijn thans echter weder verdwenen, en in den laatsten tijd betaalde men reeds weder drie duiten *agio* voor een zilveren gulden, ja het is genoegzaam zeker, dat in de west-mousson, waarin andere middelen van te remitteren dan per wissel geheel zullen ontbreken, de *agio* nog aanmerkelijk zal stijgen.

Kon nu de handel door middel van een *agio* zich genoegzaam zilvergeld verschaffen, het ongerief ware dan nog niet zoo groot, daar weldra de prijzen der goederen zich daarnaar zouden regelen, maar dit is niet het geval; wel jaagt de concurrentie den prijs van het zilver in de hoogte maar de verkrijgbare hoeveelheid blijft steeds ontoereikend. Welk een verlammenden invloed een dergelijke toestand op den handel in het algemeen, maar vooral op het directe verkeer met Europa moet hebben, zal wel ieder terstond inzien en tevens begrijpen dat het tegenwoordige muntstelsel den juist nu krachtig zich ontwikkelenden en regtstreekschen handel met Europa, waardoor alleen *Makassar* tot eene stapelplaats voor den oostelijken Archipel, en, in plaats van een débouché, eene mededingster van Singapore kan worden, den doodsteek moet geven.

Vroeger toen de handel met Java en Singapore nog minder beduidde, en de Europesche artikelen betrekkelijk goede prijzen haalden, waren al die zwarigheden nog te verduren, daar de Indische handelsvrienden door betere prijzen ten slotte toch nog hunne rekening daarbij vonden, en dan ook eerder in te wijden waren in de mysterien van den recepiskoper en de agio, dan b. v. een Europeesch fabriekant. Thans moet echter de Europesche uitzender nagenoeg met Singaporesche prijzen tevreden zijn, maar mist de voordeelen aan eene groote plaats eigen als meer coulante omzet, meer goedkoope en menigvuldige scheepsgelegenheid en voordeeliger koers. Maar ook voor den koopman hier ter plaatse is de toestand zeer drukkend, want bij het tegenwoordige muntstelsel ontvangt hij, de meeste betalingen in oude koperenduiten, die slechts bij den inkoop van producten, hoofdzakelijk dus slechts van Junij tot October te gebruiken zijn. Daarvan is het natuurlijk gevolg, dat ieder, wat hem van December tot Mei in koper wordt betaald, moet deponeren, en het is geen ongewoon verschijnsel bij de meeste firma's in die maanden koper-kassen van vijftig tot honderd duizend gulden te vinden, terwijl zij, zonder eigene middelen buitendien zeker niet op haren tijd zullen kunnen remitteren. Daargelaten nu het gevaar, een onwettig betalingsmiddel van zeer geringe intrensieke waarde voor een aanzienlijk bedrag in kas te hebben, verliest de koopman aanmerkelijk aan renten, waardoor een groot gedeelte der verdiende commissie-penningen verloren gaat.

Na deze inleiding wenschen wij de verwisseling van 1858 te bespreken, daar wij aan de ondoelmatige wijze waarop deze heeft plaats gevonden, vermeenen het hoofdzakelijk te moeten wijzen, dat de Macassaarsche handelstand onder zoo groote bezwaren gebukt gaat.

In September en October 1858 toen de voorgenomene Bonische expeditie reeds bekend, en het verkeer met de binnenlanden meer of min gestremd was, gaf de regering den handel 45 dagen tijd, om de, sedert eeuwen over het geheele land verspreide duiten in te wisselen.— Het is mogelijk, dat voor Java, dat geheel aan het gouvernement is onderworpen, waar de invloed der hoofden groot en de communicatie geregeld is, zulk een termijn toereikend was; voor een' toestand, als waarin *Makassar* verkeert, was die tijd veel te kort.

Wien is het onbekend welke zwarigheden eene muntverandering in het beschaafde Europa medebrengt? hoe kan men dan bij mogelijkheid verwachten, dat inlanders, grootendeels bovendien uit omliggende onafhankelijke rijkjes — (aangenomen eens dat het Gouvernementsbesluit overal bekend is geweest, wat men echter wel betwijfelen mag) — naar *Makassar* zouden stroomen, dagen lang welligt wachten, immers honderd duizend gulden kopergeld te tellen, is zeer tijdroovend, om eindelijk na al dien last en dat oponthoud voor 120 stuks kopergeld, 100 andere stukken terug te ontvangen, want bij de inwisseling was men genoodzaakt een aanzienlijk deel in pasmunt aan te nemen. Dat juist schrikte den inlander af, die gaarne stukken zilvergeld van *een* en *twee en een halve gulden* zoude genomen hebben.

Zoo als te verwachten was, verwisselden slechts de Europesche en eenige hier gevestigde Chinesche en Inlandsche kooplieden hunnen juist in kas aanwezigen voorraad, die, zoo wij ons niet vergissen, ongeveer *f* 300,000 bedroeg.

Zoo als wij reeds boven zeiden, verschafte die verwisseling tijdelijk aan den handel eenig meerder gemak in het remitteren, maar spoedig vertoonde zich het weinig afdoende van den maatregel! Het zilvergeld vloeide weg, en terwijl men zich in Holland waarschijnlijk met het denkbeeld vleit dat het door de natie gebragte offer aan de kolonien een geregeld muntstelsel heeft gegeven en vroeger onregt is hersteld, gaat de voornaamste vrijhaven van de Nederlandsch Indische kolonien onder de oude hinderpalen gebukt, die iedere ontwikkeling van den handel groote moeijelijkheden in den weg leggen.

De handelstand wendde zich daarom al spoedig tot den Gouverneur van dit gewest om een' tweeden termijn van inwisseling te verkrijgen, doch zonder gevolg. De nood klom intusschen hooger en hooger, vooral toen in 1860 de verkoopen zeer aanzienlijk geweest waren, en voelde de handelstand zich genoodzaakt in de maand Maart van dit jaar zich met een request tot de hooge regering te wenden.

Dat request verzocht het navolgende:

1°. Eenen nieuwen termijn van inwisseling der oude duiten van April tot December.

2°. Verlof voor de inlanders om nog 2 @ 3 jaren de landrenten in oude duiten te betalen.

3°. Opheffing van het verbod op den uitvoer van nieuwe centen naar Java.

Wij gelooven dat dit request strookte met de inzigten van nu wijlen den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, en kunnen dus wel aannemen dat het gunstig is ondersteund. De handelstand ontving echter met de mail van Julij een antwoord eenvoudig inhoudende dat in het drievoudig verzoek niet kon getreden worden. Later werden den handel door den Gouverneur van dit gewest de redenen, die tot afwijzing van het request hadden geleid, medegedeeld, welke hierop nederkomen:

„Dat de regering van eene nieuwe verwisseling geen gun„stig resultaat verwachtte tenzij met aanwending van dwang „'t welk echter niet in de bedoeling van het Gouvernement lag. Waren toch de inlanders dermate gehecht aan „de oude duiten, dan zouden zij ook van een' nieuwen „termijn voor inwisseling geen partij trekken, men moest „daarentegen hunnen afkeer van de nieuwe centen zoeken „te overwinnen, door hun begrijpelijk te maken, dat 100 „stuks van 480 wigtjes beter zijn dan 120 stuks van 360 „wigtjes. Langzamerhand zouden dan de nieuwe centen „wel ingang vinden, hetgeen niet zou gebeuren, indien de „regering zelf het oude betaalmiddel geene zwarigheden in „den weg legde. Evenwel zoo was de voorslag de duiten „bij betaling der landrenten in ontvangst te nemen in strijd met „de bestaande bepalingen, en verwacht de regering bui„tendien daarvan geen resultaat, daar deze maatregel er „alleen toe leiden zou de voorliefde der inlanders voor de „oude duiten voedsel te geven. Men moest integendeel „het gebruik der oude duiten zoo veel mogelijk verhin„deren. Acht de handelstand het in haar belang de oude „duiten aan te nemen, daarvoor viel wel niets te doen, „maar 's lands kas moest zich daarmede niet inlaten. In„tusschen zou het bestuur medewerken, door middelen in „haar bereik, het vooroordeel tegen de centen te over„winnen.

„De invoer van centen op Java verder, was bij art. 15 „der wet van 1 Mei 1854, Nederlnd. Staatsblad N°. 75, „(Indisch Staatsblad N°. 62,) verboden. Wanneer nu al „dit verbod welligt uit een algemeen oogpunt beschouwd „niet geheel te verdedigen was, zoowas het nogtans voor „*Makassar* nuttig, daar anders de centen uitgevoerd en de „inlanders feitelijk niet aan derzelver gebruik gewend zou„den worden.

Wij moeten verklaren, dat wij de juistheid der aangevoerde redenen niet kunnen toegeven; hoe kan de inlander er aan denken, de oude duiten te laten varen, zoolang een groot gedeelte van zijn vermogen daarin bestaat. Wel moeten wij met het Gouvernement instemmen, dat de inlanders zelf, niet van een' tweeden termijn zullen profiteren, maar de kooplieden hebben immers juist daarom met het oog op den toestand waarin *Makassar* verkeert, eenen termijn van 5 @ 6 maanden en wel gedurende de oost-mousson verzocht. In dat tijdperk is het verkeer met de inlanders het levendigst; wanneer nu de Europesche kooplieden zich bereid verklaren voor alle betalingen oud kopergeld, gedurende die periode, van den inlander aan te nemen, dan kunnen deze door inwisseling bij het Gouvernement het voor altijd aan de circulatie onttrekken, en terwijl zulks eene allezins afdoende maatregel is zou alle gedachte aan dwang van zelf vervallen. Wij voor ons zien niet de minste zwarigheid in eene inwilliging van het request van den Makassaarschen handelstand, ten zij — het verlies dat voor het Gouvernement natuurlijk met zulk eene inwisseling gepaard gaat. — Deze reden voert echter het Gouvernement niet aan, en zou dezelve ook kwalijk met de goede trouw te rijmen zijn, daar de regering vroeger bij de uitgifte der te ligte duiten de winst heeft genoten, en derhalve thans, waar er sprake van is eene door haar geslagene munt buiten omloop te stellen, niet weigeren kan die voor de volle nominale waarde in te wisselen.

Maar zelfs bij een' nieuwen termijn van inwisseling zouden wel niet alle duiten bij de Gouvernements kantoren worden aangeboden, maar steeds een min of meer aanzienlijke hoeveelheid in de binnenlanden blijven circuleren. Het verlies dat het Gouvernement bij eene nieuwe inwisseling zouden lijden, schatten wij op *f* 200,000.

Wanneer eenmaal de sommen, die in oud kopergeld d[...] kassen der kooplieden hier telken jare geregeld in[...] uitvloeijen, uit de wandeling waren gebragt zoude het nie[...] moeijelijk vallen het zilvergeld ook de facto tot standaa[rd] van het handelsverkeer alhier te maken, en zoude[n] dan de oude duiten die welligt nog in de binnenlande[n] zijn verscholen gebleven, ongeveer dezelfde rol spelen al[s] de zoogenaamde *duit aijam*, welke vroeger in Singapor[e] gangbaar, thans nog bij voorkeur in eenige landen va[n] het Noorden als Paré-Paré, Boengie, enz., waar 3 deze[r] duiten een Hollandsche duit waard zijn, circuleren; maa[r] op *Makassar* zelf als munt niet voorkomen.

Wij hebben wel eens de meening hooren uiten, als zou[den] voortdurend aanzienlijke sommen valsche duiten va[n] Singapore ingevoerd worden, wij gelooven echter dat daar[-] voor geen enkel bewijs te leveren is, want, ofschoon seder[t] vele jaren in *Makassar* gevestigd, kunnen wij ter goeder trouw verzekeren nooit van dergelijke aanvoeren iets ver[-] nomen te hebben, terwijl wij niet schromen te beweren dat hadden zulke transacties plaats gevonden, zij ons we[l] ter oore waren gekomen.

Waarschijnlijk is men tot die meening gekomen door de bovengenoemde *duit aijam*, die echter van geheel ver[-] schillende muntslag (op de eene zijde een haan, op de an[-] dere zijde maleische karakters) onmogelijk voor Holland[-] sche duiten kunnen worden uitgegeven. Deze *duit aijam* en de op Balie en Borneo gangbare Chinesche pietjes worde[n] wel ingevoerd.

Wat het tweede punt der weigering betreft: het verlo[f] tot betaling der landrenten in oude duiten, zoo wensche[n] wij daarvoor als een' het bestuur betreffenden maatrege[l] het stilzwijgen te bewaren. Evenwel zoude inwilligin[g] daarvan naar onze meening het uit de wandeling brenge[n] der oude duiten krachtig ondersteunen en schijnt het on[s] dat zulks zonder moeite en schokken te doen zoude zijn.

Eindelijk schijnt de doelmatigheid van het verbod op den uitvoer van koper naar Java, zelfs bij het Gouver[-] nement, niet boven allen twijfel verheven te zijn. Inder[-] daad, het valt moeijelijk te begrijpen, hoe men in Hol[-] land, in de 19de eeuw, nog zulk eene bepaling in de munt[-] wet konde opnemen.

Men mag toch wel veronderstellen, dat de nieuwe cente[n] naar juiste staathuishoudkundige begrippen zijn vervaardigd dat aldus de intrensieke waarde plus de kosten van munt[-] loon zoodanig is, dat zij niet met voordeel na te maken zijn.

Waarom derhalve de uitvoer verboden? want tijdens he[t] vervaardigen dezer wet heeft men toch zeker niet het oo[g] op den exceptioneelen toestand van *Makassar* gehad. B[ij] eenen normalen toestand van het muntwezen zal niemand o[p] het denkbeeld komen, pasmunt te gaan uitvoeren, en is, on[-] zes inziens, het verbod volstrekt niet in harmonie met d[e] tegenwoordige begrippen van staathuishouding. Verwach[t] men van dezen maatregel, dat de inlanders tot de ontvangs[t] van de nieuwe centen zullen worden gedwongen, dan ver[-] gist men zich zeer. In den eersten tijd maakten de koop[-] lieden geen bezwaar centen te ontvangen, doch bleven deze in hunne kassen liggen, zoodat men genoodzaakt was om verlof tot uitvoer naar Java te verzoeken. Dit verlof wer[d] twee maal gegeven, maar later sloeg men dergelijke ver[-] zoeken af, en een handelshuis hier ter plaatse is ons bekend dat thans sedert een jaar *f* 10,000 onaangeroerd heeft liggen. Dit verbod voert dus niet tot het gewenschte doel: de in[-] landers tot het aannemen van centen te bewegen. Neen, d[e] regering sta de inwisseling gedurende eenen voldoenden te[r-] mijn toe, en wij staan er voor in, dat het Gouvernement alhie[r] spoedig toezending van nieuwe centen zal moeten vragen want geschiedt de inwisseling doelmatig zoo moet spoedi[g] aan pasmunt ontbreken, en Gouvernement en handel zulle[n] weldra de handen ineen moeten slaan om hierin te voorzien.

Zoo wij hooren bestaat bij den handel het plan nogmaa[ls] een request over deze zaak, en thans aan zijne Majesteit d[en] Koning, te rigten. Laat ons hopen, dat het met een gun[-] stig gevolg bekroond worde!

Blijft de toestand zoo als zij nu is, dan kan het ni[et] missen, of de nauwelijks ontloken handel zal zeer sterk a[f-] nemen, en de hoop, dat *Makassar* een aanzienlijk débouch[é] voor Hollandsche manufacturen zoude worden, waarop d[e] fabrickanten ook met het volste regt mogten rekenen, za[l] bitter worden teleurgesteld.

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, *f* 34.—
Suiker, No. 16 *f* 15.— nominaal.
Indigo per pond *f* 4.35 1ste soort afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 62.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corge *f* 50.—
Staart Peper, *f* 67.—
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 160.— à *f* 170.—
„ tweede „ idem. *f* 140.— à *f* 150.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 26.—
Katjang „ idem *f* 25.—
Rotting, per pikol, *f* 8.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 9.—
Wisselkoers op Holland pari.

CORRESPONDENTIE.

De Redactie ontving van zekeren zich noemenden vraag[er] een stuk houdende eene vraag, aan P. F. betreffende zi[jn] artikel in ons vorig No. voorkomende. Zij meent echte[r] dat die zaak vooreerst als afgehandeld beschouwd ka[n] worden en acht de plaatsing daarvan dus overboden.

BIJVOEGSEL

BEHOORENDE BIJ HET

Samarangsch Advertentie-Blad.

van VRIJDAG 23 Augustus 1861. N°. 34.

DE VERTREKDAGEN DER

Stoomboot Oenarang

zijn bepaald als volgt:

Van SOERABAIJA naar SAMARANG,
52 *Augustus.*
Van SAMARANG naar BATAVIA,
27 *Augustus.*
Van BATAVIA naar SAMARANG,
3 *September.*
Van SAMARANG naar SOERABAIJA,
6 *September.*

De Boekhouders,
E^m^. C. WERMUTH.
(1256) C. S. VAN HEECKEREN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Per het Ned. Schip

CELEBES,

Kapt. **REUVEKAMP GILLÉ,**
hetwelk in den loop dezer maand alhier van *Soerabaija* verwacht wordt, bestaat gelegenheid tot den overvoer naar *Nederland* van drie à vier kinderen onder het toezigt van genoemden gezagvoerder en deszelfs echtgenoot.

Ouders hierop reflecterende kunnen zich voor nadere informatiën vervoegen tot *De Agenten,*
(1206) M^c. NEILL & C°.

Passage naar AMSTERDAM,

met het daartoe uitmuntend ingerigt Nederlandsch Barkschip

HENRIETTE,

KAPITEIN J. PORTENGEN,
zullende tegen het einde dezer maand van hier regtstreeks derwaarts vertrekken. (1208)

SAMARANG, *De Agenten,*
9 *Augustus* 1861. B KOPERSMIT & C°.

Het snelzeilend en welbekend Nederlandsch Fregatschip

NEDERLAND,

gevoerd door Kapitein J. HOEKSTRA,
voorzien van ruime hutten, kajuit, salon en verdere gemakken tot den overvoer van PASSAGIERS zal, na inname van deszelfs lading te *Soerabaija* en *Samarang* tegen het einde van September van BATAVIA naar NEDERLAND vertrekken.

Deze Bodem voert een bekwamen Geneesheer en heeft eene melkgevende koe aan boord.

Repatrierende, die van deze gunstige gelegenheid wenschen gebruik te maken, worden verzocht zich te wenden tot den Gezagvoerder, dan wel tot de Ondergeteekenden.

Informatiën zijn tevens te bekomen te *Samarang:* bij de Heeren DORREPAAL & Co. en te *Soerabaija:* bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.

De Agenten,
(1252) HAAGER & SCHUURMAN.

LEER-CURSUS.

Lhomond. Éléments de la Grammaire Française.
Noël et Chapsa. Abrégé de la Grammaire Française.
" Exercices Français.
" Nouvelle Grammaire Française.
Kempees. Beginselen der Goniometrie en Regtlijnige Trigonometrie.
" Beginselen der Werkdadige Meetkunst.
" " " Cijferkunst.
" " " Meetkunst.
" Antwoorden en vraagstukken.
De Gelder. Beginselen der Meetkunst.
" " " Stelkunst.
Strootman. " " Cijferkunst.
La Croix. " " Meetkunst.
J. Bandon Ghijben. " " Stelkunst.
" " " Meetkunst.
D^r. Brill. Hoog-Duitsche Spraakleer.

EN VELE ANDEREN.

Pas Ontvangen bij
(1212) DE GROOT, KOLFF & CO.

Élegante Dames-Werkdoosjes

met Muziek.

Ontvangen bij (1142) DE GROOT, KOLFF & C°.

Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

Collecte van Mr. C. A. DE VASSY,
te *Leijden,*
bij wien in de laatst uitgetrokken 244ste Staats-Loterij zijn gevallen op

No. 14088 een Prijs van *f* 50,000
" 4555 " do. " " 20,000.

LOTEN

voor de thans trekkende 245ste Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:

1 HEEL LOT .... à *f* 100.—
1 HALF " .... " " 50.—
1 VIJFDE " .... " " 20.—
1 TIENDE " .... " " 10.—
(1069) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

Per Mail ontvangen:

MAX HAVELAAR,

of de Koffij-Veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij, door **MULTATULI,** 2 dln., tweede druk, ... *f* 12.—
(62) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

BUREAU-HANDEL

de Groot, Kolff & Co., Samarang.

Ontvangen regtsreeks uit Parijs:

EENE FRAAIJE SORTERING

PAPIER DE LUXE,

met daarbij behoorende **ENVELOPPEN, PRESSE-PAPIERS** met welgelijkende Portretten van **Napoleon III, Victor Emanuel, Cavour, Garibaldi, etc.**

Suprafijne Diamanten-Pennen

met en zonder houder.

Zuiver werkende **ZAK-KOMPASSEN, TOONEEL- en MARINE-KIJKERS, XANTOOR-PENDULES,** 2 en 8 dagen loopende, voor goed gegarandeerd.

VOORTS:
EEN KEURIG ASSORTIMENT

PORTEFEUILLES, PORTEMONAIES, INKTKOKERS,

Ivoren- en Paarl d'amourer Vouwbeenen, dito Pennenhouders, dito Cachetten, Pennen-Vegers en vele andere fraaije artikelen meer. (1243)

JUMELLES MARINE

EN PRACHTIGE

VERREKIJKERS,

te bekomen bij
(821) DE GROOT, KOLFF & Co.

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY,

Hoesten voornamelijk het drooge hoesten meermalen veroorzaakt, door eenen slechten toestand van de maag en lever, wordt dikwijls zeer verzacht door eene enkele dosis van die buitengewone pillen. Indigestie, of ongesteldheid der maag is somtijds vergezeld van eenen kuchenden hoest, ook is de hoest een teeken van het verteren, des levens. In dergelijke gevallen geven geneesheeren vrij algemeen kwik preparaten middelen even zoo nutteloos als gevaarlijk, sedert dat eene kleine dosis of in sommige gevallen eene grootere hoeveelheid van de pillen van Holloway nooit falen om zoowel de oorzaak en bij gevolg het moeijelijk hoesten zelfs weg te nemen. De versterkende invloed van dit middel op zwakke gestellen is inderdaad bewonderingswaardig.

De Prijzen zijn als volgt:

Doosjes PILLEN à . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes ZALF à . . " 1.—, " 3.—, " 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija* bij LE ROY & C°.
" " " MOSSEMBEKKER & C°.
" " " D. MAURITZ MARTENS.
" *Probolingo* " ZIMMERMAN & C°.
" *Banjoemaas* " M. S. CHERIMAN.
" *Djocjokarta* " DEEKENS & C°.
" " " Wed. C. W. v. D. LAAN.
" *Soerakarta* " W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
" *Tagal* " Mevr. de Wed. VAN DORT.
" " " A. J. VAN DER VOORT.
" *Cheribon* " W. GALISTAN.
" *Buitenzorg* " P. SCHREUDER.
" *Samarang* " DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij
(12) SOESMAN & C°.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 *Julij* 1861.

NEDERLAND.

De weersgesteldheid blijft bij voortduring uitmuntend. De warmte, gestadig door onweder en regen afgewisseld, brengt geene sterke droogte te weeg, zoodat de plantengroei zeer bevorderd wordt. Een enkelen vrij hevigen storm, die den 30sten Junij heeft gewoed, heeft aan de kusten van de Zuiderzee in Overijssel en aan die der Zeeuwsche stroomen, aanzienlijke schade te weeg gebragt. De felle wind dreef het water zoo hoog op, dat men op vele plaatsen voor dijkbreuken beducht was. Intusschen is aan de gewassen op de overlanden toch nog veel bedorven en veel veevoeder weggedreven.

Te Neunen, Gerwen en Nederwetten, begroot men de schade op *f* 26,000, onder Kampen, Genemuiden, enz. op *f* 60,000.

Op de meer gunstige verwachtingen, die algemeen van den oogst gekoesterd worden, schijnt men thans eenige uitzonderingen te moeten toelaten. Op vele plaatsen vertoont zich weder de bekende ziekte in de aardappelen. Vooral wordt zij in het bekende landbouw-district „het Westland" in meer of minder hevigen graad waargenomen. Wel is waar dat de vroegere gewassen telken jare van die ziekte eenigzins lijden, thans echter schijnt in het Westland ook het wintergewas er door te zijn aangetast. De druivenoogst, voor die streek zoo gewigtig, is geheel mislukt.

— Bij den minister van binnenlandsche zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, ontvangen: van den minister van kolonien, *f* 15,932.34, zijnde giften ingekomen ten gevolge eener door den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie gedane aanschrijving aan de hoofden van gewestelijk bestuur op en buiten Java, tot het doen rond gaan in de door hen bestuurde gewesten van inteekeningslijsten ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood hier te lande.

— Men verzekert, dat onze regering binnen kort tot de erkenning van het koningrijk Italie zal overgaan. Ofschoon men, ter wille der bekende bezwaren van onze R. K. landgenooten, die erkenning wenschte uit te stellen, blijkt dit onraadzaam te wezen. Reeds al te lang was men genoodzaakt om politieke redenen die erkenning te vertragen.

— Z. M. heeft benoemd tot officier van de Eikenkroon, de heer A. P. Godon, gepensioneerd Oostindisch ambtenaar en tot ridder dier orde den officier van gezondheid der 3de kl. J. M. H. G. Theunissen, wegens het met levensgevaar redden van een soldaat die op het punt was te verdrinken.

— Door den minister van oorlog is bepaald, dat in de maand October a. s. eenige onderofficieren van verschillende legercorpsen, te 's Gravenhage vergelijkend examen zullen afleggen voor de betrekking van 2de luitenant-kwartiermeester en 2de administrateur van kleeding en wapening hier te lande, en voor 2de luitenant-kwartiermeester voor het leger in Oost-Indie.

— Men verneemt, dat van de adspiranten om als kadet op de kon. mill.akad. te worden toegelaten, 78 zijn afgewezen en 64 toegelaten, als: Voor de dienst hier te lande, inf. 15, kavall. 2, art. 15, genie 3. Voor het leger in O. I. inf. 14, kavall. 2, art. 8, genie 3. Voor de dienst in W. I, inf. 1, art. 1.

— Z. M. heeft *vergund* aan den met verlof in Europa aanwezigen kapt. der inf. van het leger in Ned. Ind. *F. G. Steck,* het dragen der onderscheidingsteekenen van ridder 1ste kl. van de orde van Philip den Grootmoedige, hem door den groot-hertog van Hessen geschonken, en *eervol ontslag verleend* aan *J. J. Carabain* laatstelijk opzigter 1ste kl. bij de burgerl. openbare werken in Ned.-Indie, thans met verlof hier te lande, met toekenning van pensioen.

ENGELAND.

De lord-kanselier, lord Campbell, is plotseling overleden. Hij was tachtig jaren oud, doch nog zoo krachtig, dat niemand zulk een spoedigen dood verwachtte. Den dag te voren had hij nog een ministerraad bijgewoond. Ten 8 ure 's morgens vond zijn kamerdienaar hem dood in een armstoel in zijne slaapkamer zitten. De geneesheeren vermoeden dat een hart-aderbreuk de oorzaak van zijn dood is geweest.

— Het gerucht is weder in omloop dat lord Canning als gouverneur-generaal van Indie zal aftreden. Dat de hertog van New-castle hem zal vervangen, wordt meer en meer betwijfeld.

— De heer Cobden heeft onlangs een bezoek gebragt aan zijne kiezers te Rochdale, die hem daartoe uitgenoodigd hadden, ten einde hem hunnen dank te betuigen voor zijne ijverige pogingen tot het sluiten van het handelstractaat met Frankrijk. In eene meeting, die het gevolg was van dit bezoek, heeft de heer Cobden zich voornamelijk ten doel gesteld, de meening te wederleggen van hen, die gelooven dat keizer Napoleon nog bij voortduring aan een inval in Engeland denkt. Indien dit zoo ware, zeide hij, dan zou hij toch overtuigd moeten zijn, dat het dwaasheid ware een plan te volvoeren, waarbij Frankrijks handelsbelangen zoo zeer benadeeld zouden worden. Hij zou zich hierdoor juist de vijandschap op den hals halen van dat gedeelte der Fransche natie, welks vriendschap hij, in zulke netelige omstandigheden, vooral noodig had. De redenaar verklaarde verder dat hij niet was voor eene zoodanige vermindering van 's lands marine, dat zij daardoor beneden die van Frankrijk gebragt werd. Integendeel, zeide hij, indien de Fransche regering het betreurenswaardige besluit mogt hebben genomen, hare marine tot dezelfde hoogte te brengen als de onze, nadat wij reeds alle noodige ophelderingen hebben gegeven, geschikt om haar van die ongerijmdheid te doen afzien, dan zal ik liever £ 100 millioen toestaan, dan dulden dat de Fransche marine te eeniger tijd op dezelfde hoogte gebragt worde als de Engelsche.

Vervolgens verklaarde de redenaar zich ten dringendste voor eene uitbreiding van het kiesregt en voor eene betere verdeeling der parlementaire zetels. Hierdoor zou het kabinet aan kracht winnen tegenover de manoeuvres der oppositie. Hij verklaarde zich tevens voor de geheime stemming en tegen de zoo hooge opvoering der uitgaven in vele takken der openbare dienst.

Groote brand te Londen.

Zaturdag namiddag, den 22sten Junij omstreeks 5 uren, is te Londen een brand uitgebarsten, die aan de vreesselijke verwoesting der stad in 1666 herinnerde en stellig de he-

vlugste was, waardoor deze in den loop dezer eeuw geteisterd. Op Cotton's Wharff ontstaan — denkelijk ten gevolge van zelfontbranding van hennep en bevorderd door de noodlottige omstandigheid, dat eenige ijzeren deuren, die de zolders van elkander afscheidden, waren open gelaten, — deelden de vlammen zich weldra aan de pakhuizen op Scovell's en Deps Wharff mede en sloegen onmiddelijk tot de Tooley street in de nabijheid van de Londonbrug over. Binnen korten tijd lagen, zestig aan elkander grenzende pakhuizen, waarin aan pek, teer, peper, talk, spiritus, boter, salpeter, spiritualia en andere brandbare stoffen voor millioenen was opgeslagen, in de asch en ook verschillende grootere en kleinere schepen, die in den omtrek voor anker lagen, waaronder eene groote Amerikaansche schroefstoomboot, werden een prooi der vlammen.

In weerwil van de meeste krachtsinspanning der brandweer, scheen het stuiten der vlammen in den beginne onmogelijk. Weinige oogenblikken, nadat zij op het terrein gebragt was, werd de groote brandspuit die 8 tonnen water in eene minuut levert, door daarop neervallende balken verbrijzeld en het toeval wilde dat de overige spuiten gedurende het eerste uur geen genoegzaam water konden geven; daar in sommige pakhuizen een aanzienlijke voorraad peper voorhanden was, werden de spuitgasten door den rook verblind die uit de brandende massa's opsteeg. Bovendien werd de éénige man, die veelligt door zijne ervaring de juiste middelen aan de hand had kunnen geven, om de woede der vlammen te stuiten, reeds spoedig het slagtoffer van zijnen dienstijver. De opper-brandmeester Braidwood had zich in verschillende betrekkingen bij de brandweer der hoofdstad sedert dertig jaren zoo verdienstelijk gemaakt dat hij tot een der hoogste rangen bij dat ligchaam was opgeklommen. Bij het uitbarsten van den brand was hij dadelijk op het terrein. Reeds toen voorspelde hij, dat die zijns inziens, eene schrikkelijke uitbreiding zou erlangen. Onmiddelijk gaf hij zijne bevelen met overleg en vastberadenheid. 't Laatst heeft men hem met zijnen medebrandmeester Henderson en den heer Scott op het gevaarlijkste punt gezien. Eene vreesselijke ontploffing greep plaats en een muur stortte in; de heer Braidwood werd met den heer Scott onder de steenmassa's bedolven. Aan den heer Henderson gelukte het het gevaar te ontkomen; het verminkte lijk van den heer Braidwood werd drie dagen later gevonden en met alle plegtigheid, aan zijnen rang en pligtsvervulling verschuldigd, ter aarde besteld.

Hij was de eenige niet die het slagtoffer van het woedend element werd. Nog is het lijk van den heer Scott niet gevonden, zoo min als dat van zoo velen die in de rivier of in de vlammen hun dood vonden. Zoo heeft men bij den brand vele werklieden gezien van wie later niets meer vernomen werd. Eenige personen die met eene boot bluschmiddelen aanvoerden, zijn daarmede omgeslagen. Anderen trachtten zich van de op de rivier drijvende talk en olievaten meester te maken en bezweken bij eene poging, waarvan alleen roofzucht het doel was. Op het dek eener stoomboot, dat met toeschouwers als bezaaid was, is een brandende balk neergekomen, ten gevolge waarvan twee menschen werden gedood. Bovendien werden telkenmale kloeke werklieden door invallende muren en nedervallende balken gedood of gekwetst, welker aantal telken male vermeerderd werd doordien de brandmeesters te veel naar de opmerkingen der assuradeurs luisterden, die behouden wilden wat zij, tegen alle gezond verstand in, meenden te kunnen behouden. In plaats van de muren omver te halen wachtte men tot den vuurgloed, die onverwacht ten koste van menig menschenleven, springen deed.

In den nacht van Zaturdag op Zondag leverde het terrein, waar de vlammen woedden, den omstanders een ijzingwekkend tafereel. Uren in de verte was het helder dag. Dertig Engelsche mijlen ver was de brand duidelijk zigtbaar. De vlammen speelden door vensters en daken; gloeijende balken en brandend houtwerk werden door het luchtruim geslingerd en vielen met donderend geweld op de gebouwen van den omtrek neder. Telkenmale hoorde men eene vreesselijke ontploffing. Zelf de rivier, waarheen de gloeijende pek, talk en olie zich een weg baanden, was op sommige plaatsen eene vuurzee gelijk. Eerst des morgens ten zeven ure was men den brand eenigzins meester, hoewel nog zestig spuiten op de plaats des onheils aanwezig moesten blijven om de rookende puinhoopen verder uit te dooven. Ware de brand op dien oogenblik niet een weinig gestuit, het zou misschien niet meer mogelijk zijn geweest zijn voortgang te belemmeren, want in de kelders die onder de Tooley-street doorloopen en welke veel gevaar liepen van door het vuur bereikt te worden, bevonden zich niet minder dan vijftien duizend kisten smeer.

Des Zaturdags avonds heeft men den prins van Wallis, en de meeste hooge autoriteiten der hoofdstad, op het terrein van den brand gezien. De koningin zond Zondag twee adjudanten daarheen, om onderzoek naar het toen nog twijfelachtig lot van den heer Braidwood te doen. Maandag morgen kon men nog niet bepaald zeggen, dat men den brand meester was, daar nog telkenmale ontploffingen tusschen de puinhoopen plaats hadden, die bewezen dat daaronder nog verschillende brandbare stoffen smeulden. Dingsdag echter kon men het dadelijk gevaar als geweken beschouwen, alhoewel tot heden (4 Junij) de brand in de kelders nog altijd aanhoudt, telkenmale nog ontploffingen plaats hebben en een aanzienlijk getal brandspuiten op het terrein aanwezig zijn. De naburige, nog niet aangetaste huizen werden door hunne bewoners verlaten. Niemand in dien omtrek acht zich zelfs heden nog veilig. Deze ramp zal denkelijk tot eene reorganisatie van de brandweer en eene vermeerdering der bluschmiddelen aanleiding geven. Het is toch gebleken dat de eerste minder doelmatig ingerigt en de laatsten op verre na voor de belangen der hoofdstad niet toereikende zijn.

Deze vreesselijke ramp heeft ieder ten hoogste getroffen. Al wat daarmede in betrekking staat, wekt belangstelling. Tot bewijs daarvan diene het volgende: Eene assurantie maatschappij deed op het terrein, een zeker aantal vaten smeer te koop aanbieden die uit den brand waren gered. Men schatte de waarde op £ 150. Maar de verkooper meende op het gevoel van het publiek te moeten werken en vóór de verkooping sprak hij over het geleden verlies, over den dood van den heer Braidwood, enz. Het gevolg was dat hij £ 510 maakte, dus bijna viermaal de waarde van den vermoedelijken kooprijs.

Men wil weten dat de assurantie-maatschappijen, met het oog op de hevige branden, die in den laatsten tijd de hoofdstad geteisterd hebben, voornemens zijn de assurantie-premien aanzienlijk te verhoogen. In sommige gevallen hebben zij dit reeds met 50 pCt. gedaan. Zes en twintig maatschappijen hebben dan ook aanzienlijke schade geleden. De *Phoenix Fire Office* moet alleen aan de heeren Rothschild £ 25,000 betalen: Het herbouwen der werven zal minstens £ 500,000 kosten.

De belangstelling in alles wat met den brand in verband staat is zoo groot, dat men Maandag na den brand voor een exemplaar van den *Times* en andere groote bladen, waarin bijzonderheden daaromtrent werden medegedeeld, 12 en 14 stuivers betaalde; kleine bladen werden voor zes dubbelen prijs verkocht. De omnibussen en andere voertuigen, die naar de Londonbrug reden, eischten dubbele vracht en waren toch bij elken rid stampvol.

De geheele schade wordt op 2½ à 3 millioen berekend.

Ten slotte wordt de volgende opgave medegedeeld der koopmansgoederen en waarden, welke in de Cotton's en Toppey's Wharves geborgen waren en die grootendeels door de vlammen vernield zijn.

Suiker: Mauritius 310 zakken; Natal 60 zakken; Bengalen 1791 zakken; Madras 10713 zakken; Siam 839 zakken en 82 kranjangs; Cuba 15 kisten, te zamen 878 ton.

Koffij; Mokka 904 collis; Ceylon 478 vaten, 21 vaatjes en 135 balen; Oost-Indisch 3032 balen en 368 kisten, Brazil. 24 balen, te zamen 420 ton.

Cacao: van Eng. kolonien 229 zakken; vreemde 84 zakken.

Rijst; Bengaal 1485 ton; Madras 343 ton; Rangoon 1442 ton; diverse soorten 1217 ton, te zamen 4487 ton.

Peper: witte 56 en zwarte 185 ton.— Gember: West-Ind. 30 vaten, Oost-Ind. 757 kisten en 162 zakken. — Cassia lignea 167 en dito vera 12 collis. — Notenmuscaat 14 collis. — Foelie 9 collis. — Kruidnagelen 684 collis. — Sago 785 en dito meel 88 ton. — Cochenille: Honduras 192 en Teneriffe 289 zakken. — Lakmoes 1938 collis. — Salpeter 484 ton. — Jute 1150 ton. — Katoen: Bombay 11,285, Bengaal 250 en Madras 6229 balen. — Cardamon 15 collis. — Cutch 85 ton. — Galnoten 23 coll. Gom: Ammoniac 21, Animi 47 en Arabische 269 collis. — Gom: Assa foetida 10 collis, Benjamin 4 collis, Myrrha 10 collis Olibanum 402 collis. — Gutta Percha 27 ton. — Hennep: Oost-Indische 7 ton, Europesche 506 ton, Manilla 689 ton. — Olie: Palm- 34 ton, Kokos- 180 ton, Castor- 427 kisten.— Saffloer: Bengaal 152 balen, Bombay. 15 balen. — Sennebladen 87 balen. — Schellak 63 collis. — Gambier 811 ton. Talk 8,800 vaten.

NB. Omtrent *Hay's Wharff* kan gemeld worden, dat ook die gedeeltelijk door het vuur is vernield. Eene opgave van de daar opgeslagen goederen is echter nog niet ontvangen. Men weet echter, dat 16,000 zakken Mauritius suiker in die pakhuizen voorhanden waren.

FRANKRIJK.

De zitting der kamer van afgevaardigden werd 27 Junij gesloten met eene redevoering van den heer de Morny, waarin hij de kamer geluk wenschte met de wijze, waarop zij zich de meerdere, door den keizer geschonken vrijheid, waardig had getoond.

De leden gingen uiteen onder het aanheffen van den kreet *Leve de Keizer!*

— Volgens tijdingen uit Syrie van 12 Junij heeft het opperhoofd Aquil Aga, die over nagenoeg de geheele Galileesche bevolking zijn gezag uitoefent, den 9den dezer de Sheiks der onder zijne bevelen staande volksstammen bij zich ontboden in zijn kamp bij Aï-Tinah, aan den oever van het meer Tiberias, en verklaard dat hij, als vriend en voorstander der Franschen, alle binnen het Galileesch gebied woonachtige Christenen onder zijne bescherming neemt. De bijeenkomst was bijzonder talrijk en de Sheiks hebben zich allen dadelijk verbonden hem in dit opzigt te gehoorzamen. Zij verklaarden dat niet alleen de Christenen nooit door hen zouden verontrust worden, maar zelfs bij hen ten alle tijde op de noodige bescherming konden rekenen. Tevens verneemt men dat wegens de nog voortdurende aanwezigheid van het Fransch eskader, hetwelk na het vertrek der troepen te Beijruth is gebleven, het bestuur over de haven aldaar voorloopig aan den Franschen kapitein Maurin blijft opgedragen. De vice-admiraal Le Barbier de Tinan was te Saïda aan wal gegaan en had, na verschillende godsdienstige instellingen aldaar te hebben bezocht, aan de Christelijke bevolking verklaard, dat zij ten alle tijde op hem zou kunnen rekenen. Hij heeft aldaar tevens eene uitdeeling gehouden van uit Frankrijk overgezonden giften.

— Den 28sten Junij hebben de keizer en de keizerin aan de Siamesche gezanten audientie verleend. Deze waren Z. Exc. Phraïa-Siphiphat, eerste ambassadeur van HH. MM. de koningen van Siam en HH. Exc. Phra-Naï-Vaï en Phra-Narong, tweede en derde ambassadeurs der koningen van Siam; alle drie met hun gevolg. De eerste ambassadeur overhandigde den keizer een adres van den eersten koning van Siam, en bood vervolgens HH. MM. de geschenken zijner koningen aan. Zij waren met veel ceremonien naar Fontainebleau gebragt. Toen zij in de galerij van Hendrik II kwamen, kropen zij op de knieën tot aan den voet des troons, zoo als zij dat voor hunne souvereinen gewoon zijn. De keizerin kon haar lagchen niet bedwingen en moest bestendig den zakdoek voor den mond houden.

— In de vergadering, die het Groot Oosten in deze maand na bekomen vergunning van het bestuur belegd had, is op nieuw besloten krachtig te protesteren tegen het misbruik, waarmede het hezag is te werk gegaan ten behoeve van prins Murat. Na dit besluit is de vergadering uiteengegaan.

— De *Siècle* deelt eene specifieke opgave mede van de bij haar ingekomen giften ten behoeve van een gedenkteeken ter eere van graaf Cavour. Blijkens deze *eerste* lijst, heeft het blad zelf ingeschreven voor 500 en de leden der redactie gezamenlijk voor 400 francs, terwijl het totaal bedraagt fr. 2019.90.

De municipaliteit te Turin heeft tot hetzelfde doel een bedrag van 100,000 en die te Milaan een som van 50.000 francs bestemd, terwijl het nationaal committé te Rome thans insgelijks een inschrijving daartoe geopend heeft.

— De onderzeesche telegraafkabel tusschen Ajaccio en Toulon is met goed succes gelegd.

— Den 5den heeft de verdediger van den heer Mirès, de heer Plocque, het woord voor de regtbank gevoerd. Eigenlijk was de heer Mathieu met die taak belast; maar deze is middelerwijl ongesteld geworden, zoodat hij, daar de dag voor de verdediging op 5 dezer bepaald was, zijne taak aan een ander heeft moeten opdragen. De heer Plocque heeft echter in het begin zijner rede verklaard, dat de heer Mathieu, na de repliek van het openbaar ministerie, het woord zou voeren en alsdan de hoofdpunten der verdediging zou voordragen. Na deze verklaring trad de spreker in eene wederlegging der beschuldiging, dat Mirès oneerlijk was te werk gegaan. Hij heeft zich, zeide hij, door zijn ijver om groote en nuttige werken tot stand te brengen, te veel laten medeslepen, en daardoor heeft hij eenige onregelmatigheden begaan; maar hij is niettemin een eerlijk industrieel gebleven, en zijn naam zal verbonden blijven aan de groote werken, die hij tot stand heeft gebragt. Van de Romeinsche spoorwegen sprekende, zeide hij dat van de 714 kilometers, 100 reeds in exploitatie zijn, 400 dit jaar of in het begin van het volgende in exploitatie zullen komen, terwijl verder het kapitaal voldoende is om de werkzaamheden geheel ten uitvoer te brengen. Klimmen wij nu, zoo ging hij voort, tot den oorsprong van het proces op, dan zien wij door wien Mirès, die een medelijdend en goedaardig karakter heeft en zich gelukkig voelde in zijn huiselijken kring, ten val is gebragt; wij zullen dan tevens zien dat hij zelf onschuldig is. Een man, die administrateur der spoorwegkas is geweest en tevens van de meeste zaken, waaraan Mirès zijn naam leende; een man die volop uit de kas geput heeft, en haar evenwel fr. 1,200,000 schuldig bleef, dacht in zijne onverzadelijke hebzucht, dat hij van de oneenigheden tusschen de bestuurders partij kon trekken, om dat debet ten zijnen laste te doen vervallen en zich op den koop toe te verrijken. Die man is de Pontalba. Hij gaat naar Marseille. En wat vraagt hij voor die reis? 500,000 frs. Later gaat hij naar Rome. Daar betrekt hij een paleis, leeft op een vorstelijken voet en vraagt 1,200,000 fr. Dit noemde hij eene belooning zijner moeite, ongerekend de 269,000 fr. voor reis- en verblijfkosten! Mirès wil daaraan niet toegeven. Indien gij niet toegeeft, schreef alstoen Solar aan Mirès, dan zal hij een schandaal maken. Maar Mirès geeft nog niet toe. Wat doet de Pontalba middelerwijl? Hij weet eenige beambten geheimen uit te lokken, waarmede hij Mirès dacht te kunnen dwingen. Met die geheimen gewapend neemt hij zich voor, Mirès ten val te brengen. Hij neemt vooraf zijn ontslag als lid van den raad van toezigt, maar maakt er geen geheim van, dat hij dit doet om zich op Mirès te wreken. Het is de wraak dus die hem bezielt, nadat hij in zijne hebzucht teleurgesteld was geworden. Ik wil, heeft hij verklaard, den ondergang van de geheele maatschappij. In alles straalt de hevigste haat door. Wat doet Mirès? Hij gaat eindelijk eene schikking aan. Hij hoopt dat daardoor alles ten einde zal zijn. Daar hij zich zelven geen verwijten had te doen, laat hij de stukken betreffende de schikking bestaan; hij vernietigt ze niet. En die stukken nu worden aan de justitie overgeleverd.

Gaat men nu de handelingen van de Pontalba na, die ik overigens niet zal qualificeren, dan zijn die te snooder, omdat de spoorwegkas op het punt was van haren netelingen toestand te boven te komen. De gerustheid, waarmede Mirès de geheele zaak te gemoet ging, is een bewijs te meer, dat hij ter goeder trouw was en zich onschuldig hield. Hij had kunnen vlugten. Maar dit wil hij niet, bij blijft, wacht alles bedaard af en zet inmiddels nog twee maanden lang, tot den dag zijner arrestatie, zijne zaken geregeld voort.

DUITSCHLAND.

De erkenning van het koningrijk Italie door den keizer van Frankrijk, heeft in de diplomatieke kringen te Weenen veel sensatie gemaakt. Het ministerie van buitenlandsche zaken werd door de vertegenwoordigers der verschillende mogendheden letterlijk belegerd, en vooral de nog steeds daar residerende gezanten der ex-vorsten bestormden graaf Rechberg met reclames en petitien, allen strekkende, om van zijne zijde een vrij kras protest tegen het koningrijk Italie uit te lokken.

De Fransche gezant, de markies de Moustier, maakt zich reeds gereed tot een uitstapje naar zijn vaderland, welk voorbeeld denkelijk door prins Metternich zal gevolgd worden, met wiens houding en levenswijze te Parijs men te Weenen in 't geheel niet ingenomen is. Zelfs loopt het gerucht, dat, wanneer de betrekkingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk al vriendschappelijker waren dan zij zijn, prins Metternich toch zou teruggeroepen worden, daar men het dien gezant zeer ten kwade duidt, dat hij, ongeacht de ernstige ziekte der keizerin van Oostenrijk, die algemeen ongerustheid inboezemt, gedurig aan festifiteiten deelneemt, die met zijne gewigtige betrekking niet stroken. Deze staatsman schijnt van zijn beroemden vader niets als den naam geërfd te hebben.

Het is reeds gemeld dat de keizer van Oostenrijk geweigerd heeft het door den Hongaarschen landdag vastgestelde en door de voorzitters der beide kamers van dien landdag naar Weenen overgebragte adres aan te nemen. In de zitting van het lagerhuis van den Oostenrijkschen rijksraad heeft de minister von Schmerling daarvan mededeeling gedaan, en er hoofdzakelijk het volgende bijgevoegd:

„Bij een aan den Hongaarschen landdag gerigt koninklijk rescript heeft Z. M. verklaard: dat hij, ofschoon de beraadslagingen der kamer van afgevaardigden over, en de uitvallen tegen zijne wettige en onloochenbare regten als een erfelijk koning van Hongarije met leedwezen vernomen hebbende, gemeend heeft dezelve te meer als oogenblikkelijke afdwalingen van enkele redenaars, dan als de denkwijze van den te zamengeroepen landdag te moeten beschouwen daar echter die zienswijze in het aan Z. M. gerigte adres, zoo wat vorm en inhoud betreft, werd uitgedrukt zoo heeft Z. M. het van zijnen pligt geacht, tot handhaving van den aan zijne persoonlijke en koninklijke erfregten verschuldigden maar in het adres der Hongaarschen stenden veronachtzaamden eerbied en ontzag, te verklaren dat Hoogstdezelve het bedoelde adres, hetwelk niet aan den erfelijken koning van Hongarije gerigt is, niet kon aannemen.

Daar intusschen Z. M. levendig wenscht zich onbewimpeld omtrent de in het adres vervatte en hoogst gewigtige vraagstukken te verklaren, zoo heeft Z. M. de stenden uitgenoodigd om het adres op zoodanige wijze aan te bieden, dat de aanneming daarvan bestaanbaar zij met de waardigheid der kroon en met die erfelijke regten; welke Z. M. steeds tegen alle aanranding zal weten te beveiligen. De regering heeft de eer hiervan, overeenkomstig de bevelen van Z. M., aan het huis mededeeling te doen en er bij te voegen, dat hij bovengemeld rescript gisteren in de beide huizen van den Hongaarschen landdag is voorgelezen. Met grond mag de regering eene spoedige verdere beslissing in deze gewigtige aangelegenheid verwachten."

In het heerenhuis van den Rijksraad werd door den minister von Rechberg eene gelijke mededeeling gedaan, welke aldaar met levendige toejuiching ontvangen werd. De graaf Clam-Gallas stelde voor in de notulen het volgende op te nemen: „Het huis beschouwt elke inbreuk op de waardigheid en de regten van Z. M. en van den troon als eene aanranding van het geheele rijk, en koestert de overtuiging

dat tot het afwijzen van zulke aanvallen op de toestemming en ondersteuning niet alleen van het huis maar van alle getrouwe volken gerekend kan worden." Op voorstel van den graaf Hartig werd eenstemmig besloten, deze verklaring niet enkel in de notulen op te nemen, maar dezelve door eene deputatie aan den keizer te doen overbrengen.

De *Köln. Ztg.* meent dat de oorzaak van de tegenwoordige houding des Hongaarschen landdags voornamelijk daarin gezocht moet worden, dat men de Oostenrijksche regering niet vertrouwt. Daarom willen de Hongaren hunne regten niet geschonken hebben. Geschenken, zoo redeneert men, kunnen gemakkelijker teruggenomen worden, dan 't geen wat men op den grondslag van het historisch regt verkregen heeft. Het beste middel, om de Hongaren van de eerlijke bedoelingen der regering te overtuigen —, meent dit blad — zou zijn, het nieuwe koningrijk Italie te erkennen. Dan eerst bewijst zij, dat zij met het Metternichsche systeem volkomen gebroken heeft. Dat dit voor Oostenrijk een zure appel is om door te bijten, geeft de *Köln. Ztg.* toe, maar als oude zonden geboet moeten worden, komt de patient er nooit zonder hevige pijnen af.

(Volgens eene dépêche uit Pesth heeft de rijksdag het adres reeds tot den oorspronkelijken vorm teruggebragt.)

Volgens de *Allgemeine Zeitung* had de Oostenrijksche regering reeds besloten tot eene vermindering van haar leger, maar heeft hiervan weder afgezien wegens den staat van zaken in Hongarije, zoodat de bedoelde vermindering verdaagd is. Verder zegt het blad, dat de politie thans een buitengewonen ijver ontwikkelt in het opsporen van geheime volksmenners, daar in den laatsten tijd vele vreemdelingen uit Italie en vooral van Sicilie, onder verschillende voorwendsels, op Oostenrijksch grondgebied gekomen zijn. Een regtstreeksch bewijs hunner kwade bedoelingen heeft men niet, maar zij worden naauwlettend gadegeslagen.

— De toestand der keizerin van Oostenrijk is er in de laatste dagen niet op verbeterd, zoodat de geneesheeren van oordeel zijn geweest, dat zij zich zoo spoedig mogelijk naar een Zuidelijker luchtstreek moest begeven. Men besloot, dat zij zich vooreerst te Corfu vestigen zou. De keizer heeft zich lang tegen haar vertrek daarheen verzet; alleen de dringende voorstellen van professor Skoba, zijn in staat geweest hem tot andere gedachten te brengen. Z. M. had zijn kabinet doen inrigten naast het boudoir der keizerin, ten einde steeds in hare onmiddelijke nabijheid te zijn; slechts zeer dringende bezigheden konden hem noodzaken om zijne gemalin gedurende eenige uren te verlaten. De keizerin was zeer droefgeestig; voortdurend stortte zij tranen, en lang heeft zij zich ernstig verzet tegen het bevel harer geneesheeren, om op nieuw naar een verwijderd oord te vertrekken. Het afscheid, hetwelk zij te Triëst van haren gemaal heeft genomen, moet zeer hartroerend zijn geweest en duidelijk bewezen hebben, dat de vorstin wanhoopte te Weenen ooit te zullen terugkeeren. Het moet veel moeite gekost hebben haar te overreden zich aan boord te begeven.

ITALIË.

De heer Ricasoli, thans minister-president in plaats van wijlen den graaf de Cavour, gaf den 25sten Junij aan de kamer van afgevaardigden in de volgende bewoordingen kennis van de erkenning des nieuwen koningrijks door Frankrijk:

„De regering," zeide hij, „acht zich gelukkig aan de kamer mededeeling te kunnen doen van eene gebeurtenis, die door het volk van Italie ongetwijfeld met levendige vreugde zal begroet worden. De keizer van Frankrijk heeft Victor Emanuel erkend als koning van Italie.

„Het regt op ons onafhankelijk volksbestaan, dat tot dusverre slechts in het hart van den Italiaan gegrift was, zal weldra een regt wezen, door geheel Europa erkend. De erkenning van het koningrijk Italie door Frankrijk en Engeland, wijst ons voor goed onze stelling aan in Europa. Italie heeft thans zijnen rang ingenomen te midden van de rij der Europesche mogendheden; een rang, dien men het tot dusverre steeds heeft betwist. De erkenning van ons koningrijk is de verwezenlijking van de gedenkwaardige woorden, die de keizer van Frankrijk uitsprak, toen hij in Julij 1859 de gelukwenschingen ontving van de groote staatsligchamen van zijn rijk, na den roemvollen afloop van den veldtogt in Italie. Toen toch zeide hij: dat de toekomst leeren zou, dat de oorlog, die in Italie was gevoerd, zou leiden tot het geluk van dat land zelf, tot meerdere grootheid van Frankrijk en tot den vrede van Europa. De kamer zal ongetwijfeld in de keuze van het oogenblik, waarop keizer Napoleon ons zijn gewigtig besluit kenbaar maakt, een nieuw blijk van zijne welwillendheid zien, want daardoor verzacht hij het groot verlies, dat ons dezer dagen heeft getroffen. Italie zal daarin eene nieuwe reden tot erkentelijkheid zien jegens eene grootmoedige natie, wier genie en edelen aard op zoo waardige wijze door het keizerlijk gouvernement worden vertegenwoordigd.

„Ik geloof niet dat ik aan de waardigheid van Italie te kort doe, wanneer ik verklaar, dat het aan Frankrijk erkentelijkheid verschuldigd is (*bravo's.*) Geloof niet dat de dankbaarheid welke wij erkennen aan Frankrijk verschuldigd te zijn, van ons de minste opoffering van onze regten of belangen zou kunnen eischen. (*bravo's.*) Tusschen Frankrijk en Italie kan geen botsing van belangen plaats hebben Vrijheid, vooruitgang en humanitiet zullen voortaan het gemeenschappelijk doel vormen van alle beschaafde volken. Frankrijk en Italie zullen te zamen naar dat edele doel streven. Ziedaar de nieuwe grondslag der staatkunde van den keizer van Frankrijk, eene staatkunde, die door den oorlog in Italie werd ingewijd, die den hoogsten roem des keizers zal wezen, en die aan de wereld datgene schenken zal, waaraan zij het meeste behoefte heeft, vrede gegrondvest op regtvaardigheid. (*bravo's.*) Verheugen wij ons over deze nieuwe overwinning, maar vergeten wij niet dat ons werk nog onvoltooid is. Het goed geluk dat tot dusverre onze pogingen bekroonde, hebben wij vooral te danken aan onze bezadigdheid en aan de eensgezindheid waarmede wij alles voor de goede zaak veil hadden. Diezelfde deugden moeten ons bijblijven, want zij leiden tot gevolgen van hoogere waarde, dan de meest welwillende ondersteuning eener vreemde mogendheid. Die deugden, zij zijn de oorzaken van wat in 't verleden tot stand kwam —, zij zijn tevens veilige waarborgen voor onze toekomst." (*Zeer levendige en aanhoudende toejuichingen.*) —

De heer Musonino, lid der linkerzijde, alsnu het woord nemende, merkte op, dat in de mededeeling van den heer Ricasoli eene leemte aanwezig is. Hij bewaarde namelijk het stilzwijgen over Rome, dat regtens de hoofdstad van het koningrijk is. Spreker verzoekt deswegens nadere inlichtingen te mogen ontvangen.

De heer Ricasoli antwoordde in de eerste plaats: dat er vooralsnog geen gezant van Italie te Parijs, noch een Fransch gezant te Turin aanwezig is; te dien aanzien zijn de betrekkingen tusschen beide staten alzoo nog niet geregeld. In de tweede plaats geeft hij den vorigen spreker de verzekering, dat het gouvernement des konings niet voornemens is de kwestie van Rome te laten rusten; dat vraagstuk is van te groot belang, dan dat 's konings regering zich niet verpligt zou rekenen, zich daarmede onafgebroken bezig te houden. Intusschen zal de kamer geredelijk willen toestemmen, dat deze aangelegenheid van zulk een overwegend ernstigen aard is, dat zij, met al de bezwaren waarmede zij gepaard gaat, eenig en alleen dient geregeld te worden door middel van onderhandelingen, die nu reeds aanhoudend met keizer Napoleon worden voortgezet. „Ik vlei mij — zoo vervolgde hij — „dat wij, zonder dat ik het juiste tijdstip nu reeds bepalen kan, tot het door de natie begeerde doel zullen geraken. In afwachting daarvan, kan ik de verzekering geven, dat de erkenning van het koningrijk Italie door Frankrijk en Engeland van geene enkele voorwaarde is vergezeld gegaan, die inbreuk zou kunnen maken op onze regten." —

Ook in den senaat heeft de heer Ricasoli eene mededeeling van gelijken aard gedaan. De president heeft daarop met eene lofrede op het gouvernement van den keizer van Frankrijk geantwoord.

— Ofschoon de gezondheidstoestand van den paus wankelend is en zich dan eens meer dan weder minder ongunstig laat aanzien, zoo neemt dit toch niet weg dat hij zich onledig houdt met het beramen van maatregelen om zooveel mogelijk in alle eventualiteiten te voorzien. Dagelijks onderhoudt Z. H. zich met de meest invloedrijke kardinalen over den vermoedelijken toestand der Kerk in de naaste toekomst en vooral over de middelen om haar tegen den dreigenden invloed der staatsstormen zooveel mogelijk beveiligd te zien, eer hij door den dood aan zijn aardschen werkkring wordt ontrukt. Ook verzekert men, dat hij reeds eene brève heeft onderteekend, waarbij de verkiezing van een nieuwen paus onmiddelijk na zijn overlijden wordt opgedragen aan vijf kardinalen, met vrijstelling der gewone formaliteiten van een conclave. Tot dezen maatregel moet hij zijn overgegaan, vooreerst uit aanmerking van het gevaar hetwelk iedere tusschenregering, hoe kort deze ook moge duren, in allen gevalle zou veroorzaken en ten tweede wegens de moeijelijkheid, om in de gegeven omstandigheden, bij de vijandige gezindheid van een gedeelte der Romeinsche bevolking, eene conclave bijeen te brengen.

Zoo als gemeld is heeft de Fransche regering aan kardinaal Antonelli eene dépêche doen toekomen, waarin zij haar voornemen mededeelde, om het koningrijk Italie te erkennen. Volgens sommigen heeft keizer Napoleon tevens een eigenhandigen brief aan den paus geschreven, waarin de redenen voor dien stap nader uiteen gezet werden, onder bijvoeging dat hij nimmer de zaak van den heiligen Stoel verlaten, maar integendeel zorgen zou, dat zijne onafhankelijkheid ongedeerd bleef. In den geheelen toon van den brief moet echter onder beleefde vormen doorstralen, dat het wereldlijk gezag van den paus zeer weinig van den keizer heeft te hoopen. De kardinaal Antonelli heeft, naar men nu verneemt, de dépêche — want deze alleen had een diplomatiek karakter — reeds met eene nota aan den heer de Thouvenel beantwoord. De kardinaal zet voorop, dat het koningrijk Italie voor hem niet bestaat. De tegenwoordige gebeurtenissen beschouwt hij als een tijd van beproeving voor het pausdom, waaraan men heldhaftig het hoofd moet bieden. Verder zegt hij niet te kunnen bepeinzen, hoe de Fransche regering tot eene erkenning van het koningrijk Italie komt; want eene erkenning staat bij hem gelijk met eene sanctie van alles, wat in de laatste tijden door Sardinie is gepleegd en waardoor het geweld in de plaats getreden is van het regt. Ten slotte geeft de kardinaal te kennen dat hij, hoewel de stap des keizers betreurende, vertrouwen blijft stellen in zijn godsdienstig gevoel, en als zoodanig is hij bereid al zijne stappen te ondersteunen, om de rust in de gemoederen te doen terugkeeren, mits men in die stappen van het standpunt uitgaat, dat de souvereiniteit des pausen even als zijne regten ongeschonden blijven.

Monsgr Leverani, huisprelaat van den paus, heeft ongeveer een half jaar geleden een hevig misnoegen tegen Z. H. opgevat, omdat hij reeds een geruimen tijd te vergeefs had gesolliciteerd om de betrekking van delegaat. Dien ten gevolge verliet hij het hof en de stad, om zich naar Toskane te begeven, alwaar hij zich openlijk tegen het bestuur van den H. Stoel verklaarde en herhaaldelijk brochures schreef, om de gebreken van het pauselijk gouvernement nog meer aan het licht te brengen. Dezer dagen heeft hij nu op nieuw een geschrift uitgegeven, getiteld: *Het Pausdom, het Keizerrijk en het Italiaansch koningrijk.* Hij betoogt daarin dat de val van het wereldlijk bestuur des pausen onvermijdelijk is en dat de paus in de gegeven omstandigheden verpligt is, Victor Emanuel meester te laten van Rome. Ofschoon de persoonlijke omstandigheden, onder welke Mongsr. Leverani van overtuiging is veranderd, hem en zijn geschrift weinig invloed geven, spreekt het evenwel van zelf, dat zijne aanhangers daarom toch zulke redeneringen ijverig exploiteren. Van daar dan ook dat het feit op het hof van Rome een zeer pijnlijken indruk heeft gemaakt.

Den 30sten Junij is het te Rome tot een soort van volksbeweging gekomen, waarbij het gemeen den kreet: *Leve Victor Emanuel!* aanhief. Toen de pauselijke gendarmes zich daartegen wilden verzetten, werd een der manschappen doodelijk gekwetst. Het kwam nu tot een gevecht, waarbij een aantal menschen gewond werden.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot den 28sten Junij. De strijd tusschen het Noorden en het Zuiden duurt voort en op verschillende plaatsen hebben bloedige ontmoetingen plaats gehad. Zoo werden bij Boonville de troepen van den staat Missouri door de bonds-troepen geslagen, terwijl de gouverneur van dien staat op de vlugt is gegaan. Te Matthias Poiut aan de Potomac heeft eene ontmoeting plaats gehad, waarin aan weerszijden manschappen zijn gesneuveld en gewond. Men ziet alsnu een grooten veldslag in de omstreken van Fairfax te gemoet.

De Zuidelijke havens worden nog altijd door de schepen der Unie geblokkeerd en verschillende prijzen zijn opgebragt. Ook is een kaperschip van de Zuidelijke Staten genomen.

— De slechte aanvoering der bonds-troepen in het treffen bij Great Bethel, heeft aan de regering de overtuiging geschonken, dat zij met ongeschikte officieren niet goed oorlog kan voeren. Zij heeft thans, naar men zegt, besloten slechts officieren uit het geregeld leger te nemen, en generaal Scott moet verklaard hebben, dat hij in het tegenovergestelde geval onverwijld zijn ontslag zou nemen.

— De president der Unie arbeidt aan het in gereedheid brengen zijner boodschap, want over veertien dagen zal het congres bijeen komen. Volgens de *New-York Times* zal hij aandringen op het verleenen van uitgebreide hulpmiddelen om den oorlog nog in den loop van den winter ten einde te brengen, alsmede het aangaan eener leening van 200 millioen dollars en het brengen van 500,000 man onder de wapenen, voorstellen; middelerwijl zijn strenge maatregelen tegen de deserteurs genomen; tegenover de dagbladen handelt de regering zeer willekeurig, aangezien zij namelijk menige telegrafische dépêche terughoudt, welke voor de bladen bestemd was.

— Het kabinet van Washington heeft besloten, dat de centrale regering al de kosten van den oorlog zal dragen, met uitzondering van die uitgaven, welke de afzonderlijke staten voor de uitrusting en het onderhoud der troepen vóór de aflegging van den dienst-eed hebben gedaan.

— De generaal Banks heeft den Marshall van Baltimore, als beschuldigd van hoog verraad doen arresteren. In zijne woning heeft men eene aanzienlijke hoeveelheid ammunitie gevonden.

— De bonds-regering heeft de nieuwe voorloopige regering van Virginie erkend.

— De opperbevelhebber der troepen van de Zuid. Staten van Noord-Amerika, de generaal Beauregard, heeft eene proclamatie uit zijn hoofdkwartier te Alexandrie tot zijne manschappen en de burgers uitgevaardigd, welke te karakteristiek is, om haar niet ten deele weer te geven. „Een tiran — aldus zegt de generaal die blijkbaar welsprekend wil zijn — een tiran zonder geloof of wet, heeft zich meester gemaakt van onzen grond. Abraham Lincoln, op geen enkel zedelijk grondbeginsel acht slaande en voor geen wettigen en constitutionneelen hinderpaal terugdeinzende, heeft een abolitionnistisch leger op u afgezonden. Dat leger moordt en vergiftigt uwe burgers; het vernielt en confisqueert uwe eigendommen en maakt zich schuldig aan andere geweldadige en eerlooze handelingen, die het menschelijk gevoel te zeer tegen de borst stuiten, dan dat ik ze zou kunnen opnoemen." Iets verder zegt hij: „De leus dier lieden is: de vrouwen en het geld; maar zij wachten zich wel die op hunne banier te schrijven. Alles wat een man dierbaar is: zijne eer en die zijner vrouw en dochters, zijne goederen en zijn leven worden in dien oorlog bedreigd."— Kan er, als men zoo iets leest, nog aan eene minnelijke schikking gedacht worden?"

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 8 Julij.

In het algemeen heeft de stand van zaken sedert ons vroeger berigt weinig verandering ondergaan. Wel is waar, mag de erkenning van het koningrijk Italie, van de zijde van Frankrijk geschied, als een stap nader beschouwd worden tot het zoo gewenscht herstel van het Europeesch evenwigt, waaraan handel en industrie reeds zoo lang dringend behoefte hebben; doch de verschillende twijfelachtige punten, die nog in den staatkundigen toestand van Europa bestaan, beletten voor als nog iederen gunstigen indruk op het vertrouwen des handelaars. Buitendien zijn de berigten van Amerika van dien aard, dat er thans weinig of geen kans meer is voor eene minnelijke schikking der in dat werelddeel ontstane verwikkelingen.

Als een gevolg van laatstgenoemde omstandigheid, vertoonde zich sedert het laatst der vorige maand voor **Katoen** *weder meer lust tot speculatie en zijn de prijzen te Liverpool in de vorige week bij vrij levendigen omzet voor* Amerik. *zoowel als* O. I. *soorten* $\frac{1}{8}$ @ $\frac{1}{4}$ *d. gestegen. De afdoeningen alhier bedroegen ca.* 4000 *bn.* Amerik. *en* O. I. *tot langzaam klimmende prijzen; terwijl de meeste houders zich nu geheel van de markt hebben teruggetrokken. Overigens was de handel weder zeer stil en bepaalde zich voornamelijk tot de veilingen van* Banca **Tin**, Ceylon **Koffij, Thee** *en* **Cocosolie,** *welke nog eenige levendigheid aan onze markt gaven.* Java **Koffij** *hield zich niet alleen goed staande, maar wordt zelfs op nieuw* $\frac{1}{2}$ *c. hooger gehouden.*

Thee *verkeerde in slappe stemming, waardoor de in veiling gebragte partijen slechts tot lagere prijzen koopers vonden.* **Specerijen** *zeer lusteloos en te vergeefs tot lagere prijzen aangeboden.* Banca **Tin** *daalde in de N. H. M. veiling nog f 3 beneden de laatste notering, tot welke verlaging echter de geheele kwantiteit grif koopers vond en men zelfs nog meer had kunnen plaatsen.* Java **Indigo** *blijft bij kleinen handel vast op vorige prijzen.* **Rijst** *verkeert bij voortduring onder den invloed der gunstige vooruitzigten omtrent de graangewassen en werd iets lager afgegeven.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

PREANGER REGENTSCHAPPEN. (7 Augustus.)

Nadat door regen gedurende eenige eenige dagen het water in bovengenoemde rivier dermate was gerezen, dat de meeste waterleidingen het snel stroomende water niet meer verzwelgen konden, verkreeg dit, nadat het op den 30sten en 31sten Julij en den 1sten Augustus dag en nacht geregend had, den volgenden dag zulk eene kracht, dat de onlangs nieuw gebouwde en stevige hulpbrug, nabij de hoofdplaats Garoet, alsmede de overdekte brug in het district Dermaradja door den fellen stroom werden medegevoerd; dien tengevolge zijn ook in de nabijheid der rivier Tjimanoek in het distrikt Panambong 38 bouws, in het distrikt Garoet 15 bouws en in het distrikt Soetji 7 bouws, dus te zamen 60 bouws, allen met veel belovend padi-gewas beplant, geheel of gedeeltelijk overstroomd, terwijl op sommige plaatsen het water tot drie voet hoog op den grooten weg stond.

Door het wegslaan van de hulpbrug en de overdekte brug in het Dermaradjasche aan de rivier Tjimanoek is, wat eerstgenoemden brug aangaat, de afvoer van koffij uit Zuid-Bandong voor eenige dagen gestremd; in de passage voor voetgangers heeft men echter door het daarstellen van bamboezen hangbruggen voorzien.

Behalve deze ongelukken hebben twee instortingen plaats gehad, van den transportweg van Garoet naar Tjikorai, die echter weder in zooverre hersteld is, dat de weg van Garoet naar Wanaradja en Wanakerta, die ook spoedig zullen hersteld zijn.

Na den 3den Augustus hebben de regens eenigzins opgehouden, waardoor het water in de rivier Tjimanoek weder aanmerkelijk is gedaald.

JAPARA. (2 Augustus.) — De ongunstige weersgesteldheid van de maand Julij, heeft voortgeduurd. Tot den 19den Julij waren drooge dagen zeldzaam. Van

den 20sten tot den 29sten Julij daarentegen is het weder zeer gunstig geweest en is er toen met vele werkzaamheden goeden voortgang gemaakt; sedert dien tijd tot 2 Augustus zijn weder dagelijks zeer zware regenbuijen gevallen, terwijl de lucht voortdurend bewolkt was. De oogst van suikerriet is, bij voorgaande jaren, belangrijk ten achteren, hoezeer in weerwil van de ongunstige weêrsgesteldheid de productie per bouw van het geoogste, berekend naar de onzekere gegevens in potten met nog niet ontstroopte suiker, even gunstig is als in het verleden jaar.

Er zijn meer zieken dan gewoonlijk; vooral wordt er veel aan buikziekten geleden.

REMBANG. — Op den 2den Augustus jl. is eene praauw maijang, waarin zich 16 personen bevonden, allen inwoners van de dessa Dorangan, district Waroe, regentschap Rembang, zeer ver in zee omgeslagen.

Drie der opvarenden zijn, terwijl zij naar het strand zwommen, gelukkig door eene andere van Taijoe onder Jowana terugkeerende visschers-praauw ontmoet en zoo gered. — De overige 12 personen zijn, ongeacht alle daartoe door het districtshoofd en andere personen bij het vernemen van het ongeluk aangewende middelen, niet teruggevonden.

PROBOLINGO. (3 Augustus.) — Ten vervolge van steeds aanhoudende regens zijn verscheidene dammen in de binnenlanden dezer residentie doorgebroken, alsmede vele bruggen beschadigd, terwijl de koffijoogst, welke, aanvankelijk zeer gunstig scheen te zullen zijn, veel nadeel ondervindt door het afregenen en wegspoelen der vruchten. De aanplant van suikerriet kon niet worden bewerkstelligd en de fabrieken zijn buiten staat om geregeld door te werken, zoodat er vrees bestaat, dat deze ongunstige en voor den tijd van het jaar zeer ongewone weêrsgesteldheid van schadelijke gevolgen voor de koffij- en suiker-oogst zal zijn.

BANJOEWANGI. — Op den 21sten Julij jl. heeft in de Mandaresche kampong ter hoofdplaats eene brand gewoed, welke 21 huizen heeft in de asch gelegd, terwijl twee dagen later brand ontstond in de Arabische kampong, bij welke gelegenheid drie woningen afbrandden. De door die branden veroorzaakte schade wordt begroot respectivelijk op ƒ 1907 en ƒ 922.

Deze ongelukken moeten uitsluitend aan onvoorzigtigheid toegeschreven worden.

— Ten gevolge van de zware regens, welke in dit gewest den 2den Augustus jl. sedert 14 dagen gevallen waren, zijn schier alle rivieren buiten hare oevers getreden en hebben buitengemeen veel schade aan bruggen, wegen en dammen veroorzaakt.

Door die zware overstroomingen en het tengevolge daarvan wegspoelen van eenige kapitale bruggen, was de gemeenschap met het district Rogodjampi gedurende eenige dagen gestremd.

Daar sedert 1 Augustus jl. eene gunstige verandering in het weder bespeurd is, heeft men den volgenden dag kunnen beginnen met de geledene schade zooveel mogelijk te herstellen.

BANJOEMAS. — Omtrent den hoogen waterstand in de residentie Banjoemas kunnen wij thans mededeelen, dat de rivieren Tenggoeloen en Lagana, tot eene ongekende hoogte buiten hare oevers zijn getreden, waardoor verschillende dessa's van het district Poerwokerto zijn overstroomd. Vijf huizingen, twee praauwen en verschillende andere voorwerpen zijn door den stroom medegevoerd en een karbouw verdronken, terwijl beduidende schade is toegebragt aan verschillende aanplantingen, van tweede gewassen; ook zijn 25,500 tabaksplanten vernield.

De schade wordt geschat op ongeveer ƒ 466.

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 15den tot en met den 22sten Augustus 1861.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Johanna, kapt. *A. Tholen.*

7000 pik. steenkolen, 10 kn. wijn, 800 keld. genever, 89 pak. goenie garen, 8 bn. goenie zakken, 6 kn. rozijnen, 4 kn. marmersteenen, 11 geëmb. tafelpooten, 10/2 pijp. en 25 vn. bier, 11 rol. touwwerk, 1 kt. zeilgaren, 10 kn. sigaren, 1 ks. en 2 vn. ijzerwerk, 2 kn. modewaren, 1 kt. hoeden, 2 vn. hagel, 4 ks. elastieke schoenen en 1 kt. leijen, *Order.*

4 kn. diversen, *Order.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Tik Sing, kapt. *Sie Tjata.*

2 kn. en 2 sts. meubelen, *Dorrepaal & Co.*

100 rol vilt en 9 kn. klokken, *van den Broek & Veeckens.*

8 rijtuigen, *F. A. Pringiers.*

100 vs. boter, 17 kn. provisien, 46 vn. meel, 12 vn. stalen pannen en 150 keld. genever, *Order.*

Van Grissee met de Ned. Ind bark Hong Liong, kapt. *F. H. Reisiger.*

170 koijangs olie-koeken, *Order.*

43 sts. Java sarongs en kains en 484 pik. rotting, *Order.* (*Oude lading van Samarang.*)

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Marsoekie.*

4 kn. papier, *C. Damnitz & Co.*

82 kn. lijnwaden, *van Broek & Veeckens.*

260 pik. damar, 18 kn. en 13 pak. paijongs, 160 kn. thee, 2 kn. en 1100 st. aarde en glaswerk, 6 kn. en 60 ps. spiegels, 5 kn. kramerijen, 1 kt. chocolaad, 274 st., 1 stel en 5 pik. ijzer en ijzerwerk, 4 kn. potlooden, 8 kn. diversen, 3 kn. papier, 2 pik. en 287 st. lood, 5 vn. meel; 120 vs. staal, 2 pak. zijden-garen, 2 doz. en 4 st. meubels, 1 pomp, 71 kn. lijnwaden, 1 pak zijde, 150 pik. boom-basten en 40 pik. medicijnen, *Order.*

Van Gorontalo met de Ned. Ind. bark So-oot Ban, kapitein *Sech Hoesin Bin Achmat Banseer.*

2400 pik. sagoe en 10 pik. was, *Order.*

Van Sumanap met de Ned. Ind. bark Fathool Barie, kapt. *Sech Abdulla Bin Salim Belijoen.*

330 koijangs zout, *Gouvernement.*

6¼ kod. sleudangs en 2 pik. koperwerk, *Order.* (*Oude lading van Sandelhout.*)

Van Banjermassing over Cheribon met de Ned. Ind. bark Tjiensing, kapitein *Kwee Soeijong.*

Lading van Banjermassing.

226 pik. trassie, 200 ps. planken en 72,995 ps. kadjang- en maloekamatten, *Order.*

Lading van Chiribon.

600 pik. rijst, *Order.*

Van Toeban met de Ned. Ind. bark Bacht Mastora, kapt *Said Machmoot Bin Alhabassij.*

40,000 sts. sirappen, *Gouvernement.*

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

1 kt. vazen, 2 kn. lakwerk, 1 kt. zadels, 8 kn. provisien, 10 kn. aardewerk, 57 pik. en 63 kn. koper, 2 kn. zijde, 30 ps. lampen, 14 kn. kramerijen, 48 kn. papier, 2 kn. beschuit, ¼ pijp en 20 kn. wijn, 10 kn. was, 30 vn. bier, 24 doz. stoelen, 2 kn. koffers, 4 kn. pleetwerk, 2 kn. schoenen, 5 kn. naaigaren, 1 kt. lederwerk, 1 draaibank, 1 kt. veeren pennen en 448 coll. diverse lijnwaden, *Order.*

21. kn. manufacturen, *Order.* (*Uit het Entepôt aldaar.*)

En andere Gouvernements goederen.

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Arlequin, kapt. *H. Singer.*

Lading van Nederland.

30 kn. bier, 25000 sts. steenen, 4 stuks kanonnen, 307 col. machinerien, 389 kn. lijnwaden, 30 keld. genever, 25 hammen en 14 kn. provisien, *Order.*

Lading van Batavia.

170 kn. glaswerk en 15 kn. koper, *Order.*

Van Riouw en Singapoer met de Ned. Ind bark Tjan Goan, kapt. *Sie Ik Hiem.*

Lading van Riouw.

1200 pik. gambeer, 45 pik. peper, 2 pik. tiengie-basten, 6 sts. zijden sarongs, 15 corg. en 400 sts. ambalo- en tampinishout en 13 pik. was, *Order.*

Lading van Singapoer.

3100 pak. en 25 krdj. porc. waren, 95 zak. en 22 krdj. medicijnen, 50 pak. offer-papier, 130 kn. thee, 6 bn. garen, 1 pak penselen, 14 vn. staal, 8 kn. lijnwaden, 80 krdj. gedroogde visch, 10 pak. was, 13 kn. en ks. manilla sigaren, 106 zak. ambalo, 8 kn. kramerijen, 2 vn. visch-kuiten, 1 kt. glaswerk, 4 pik. poeloesariebast en 6 pak. stroo-zakken, *Order.*

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Fortuna, kapt. *M. de Ligny.*

Lading van Nederland.

2 kn. diversen, 58 kn. manufacturen en 50 vs. boter, *Dorrepaal & Co.*

1 fust bier, *C. J. H. Fransen.*

8 kn. manufacturen, *Jacobson & Co.*

103 kn. manufacturen, 49 kn. papier, 1 kt. barometers en 20 kn. messen, *N. H. M.*

Lading van Batavia.

5 kn. zijde en 1 pakje ijzer, *N. H. M.*

10 pik. blad-koper, 6 kn. lijnwaden, 63 pik. ijzer, 50 bn. ledige zakken en 50 vn. bier, *C. Damnitz & Co.*

50 tob. staal, 63 pik. en 20 vs. zink, *C. Damnitz & Co.* (*Uit het Entrepot aldaar.*)

1 kt. chitzen, 3 kn. wijn, 5 keld.* en 6 kn. provisien, 8 kn. bitter, 35 bl. verwwaren, 8 kn. likeur, 20 ps. hammen en 1 kt. wol, *Gezagvoerder.*

En andere lading van Nederland en Batavia, bestemd voor Soerabaija.

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark Vijf Vrienden, kapt *C. Johan.*

849 pik. tin, 60 pik. rotting en 6090 pik. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland met het Ned. schip Staatsraad van Ewijk, kapt. *F. de Winter.*

3000 pik. koffij, 800 sts. koe-huiden en 56997 ℔ indigo, *Dorpaal & Co.*

1877 pik. koffij, 1 kt. Japansche blaadjes en 1 ks. koffijmonster, *Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente.*

687 bn. tabak, *van Dolder.*

1644½ ℔ indigo, *C. Damnitz & Co*

1 ks. provisien, *Cantervisscher.*

180 bn. takak en 1 ks. confituren, *van Maanen & Co.*

1000 pik. koffij, *Mc. Neill & Co.*

4 kn. confituren en 1 ks. violoncel, *Soesman & Co.*

Naar Nederland met de Ned. bark Stad Assen, kapt. *H. J. Haverbult.*

3200 pik koffij, *N. H. M.*

Naar Rembang met de Ned. Ind. bark Bintang Anem, kapt. *J. Steendam.*

65 st. balken, *Lie Ik Djien.*

50 st. balken, 13 kn. en 19 ps. blad-koper, 8 zak. en 3 kn. spijkers, 36 pak. Java werk, 10 ps. vijlen, 100 pik. ijzer, 3 vn. pik, 1 vat teer, 1 vat harst, 1 st. zijde en 2 kat. thee, *Tan Tjong Waij.*

4 kn. provisien, 5 ks. wijn en 10,000 ps. Manilla sigaren, *Gezagvoerder.*

Naar Sumanap met de Ned. Ind. bark Djoedool Barie, kapt. *Said Abdulla Oemar Baharoon.*

2 kod. stroo-matten, 1 stel bendij-tuig, 1 ℔ saijet, 5½ kod. en st. Eur. en Java lijnwaden, 2 doz. handschoenen en 60 streng. coralen, *Said Alijdroos.*

Naar Bima met de Ned. Ind. brik Salim, kapt. *F. J. P. Meijer.*

6 pik. suiker, 5 pik. peper, 10½ kod. blikwerk, 2½ kod. muilen en sloffen, 1500 ps. spiegeltjes, 52½ kod. pinang-scharen, 12 pakjes zwavelstokjes, 2 ton. staal, 2 pik. koperwerk en 3 ps. datjins met gewigten, *Abdul Radjap.*

50 krdj. gambeer, *Abdul Radjap.* (*Uit het Entrepôt.*)

Naar Batavia met de Ned. Ind. schoener de Haai, kapitein *Tjiea Tjing King.*

2 kn. chitzen, 5 pik. benzoin, 10 ps. datjins met gewigten, 8 pik. werk, 30 ps. wrijf-steenen, 2 pik. suiker, 8 pik. misoa en 2 pik. laxa, *Lie Kowan.*

110 pik. katjang-olie, 130 st. led. tonners, 500 ps. koperen ringen, 20 ps. vijselsteenen, 1 datjin en 4 rotting stoelen, *Gezagvoerder.*

Naar Cheribon met de Ned. Ind. bark Ing Hoat, kapt. *Kowee Koga.*

10 bn. kat. garen, 38 kn. thee, 10 pak. offer-papier en 20,000 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Marzoek, kapt. *Said Salim Bin Achmat Segaf.*

4 pik. was, 8 pik. guttah percha, 8 katt. vogelnestjes, 3 ps. schapen, 12 trom. beschuit, 15 kn. en 22 st. lijnwaden en eenige kleinigheden, *Gezagvoerder.*

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. brik Nassrie Madjiet, kapt. *Said Abdul Bin Achmat Alhabassij.*

1 ks. sarongs en bokken-tuig, *Dorrepaal & Co.*

22 kod. Java tabak, 4 pik. vet, 11 kod. blikwerk, 4 kn. en 8 bn. naaigaren, 120 ks. zeep, 41 trom. beschuit, 513 kod. 507 st., 50 doz. en 11 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. bark Tik Sing, kapitein *Sie Tjota.*

50 vs. staal, 7 kod. Java tabak, 3 st. Chin. dood-kisten, 2 kn. misoa, 2 kn. garen, 17 pik. suiker, 7 vn. meel, 84 pik. koffij, 9 vs. verw, 1 kt. spiegeltjes en 2 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapitein *S. van Hulstijn.*

24 kn. lijnwaden en 1 kraanrad, *Dorrepaal & Co.*

2 kn. diversen, 1 kt. kousen en 1 ks. monsters, *J. Hijmans.*

2 kn. orgels en diversen, 1 ks. geweer en 1 pak kleinigheden, *Wermuth & Co.*

En eenige andere goederen, *Diverse Personen.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. schoener Aloei Segaf, kapt. *Oewa Kaba.*

400 krndj. gambeer, *Beh Biauw Tjoan.* (*Uit het Entrepot.*)

5 kod. blikwerk, 9½ kod. stroomatten, 9 kod. lijnwaden en 20 ps. datjins met gewigten, *Diverse Personen.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.
15 Aug.	Ned.	Bark	Celebes	F. H. Reuvekamp Gille	Soerabaija.	11 Aug.
15 〃	Ned. Ind.	〃	Tik Sing	Sie Tjata	Batavia.	2 〃
15 〃	〃	〃	Hong Liong	F. H. Reisiger	Grissee.	11 〃
15 〃	〃	〃	Atiatool Barie	Said Abd. B. Mohamat Alijdroos	〃	8 〃
16 〃	〃	Stoomschip	Palembang	H. Kramer	Soerabaija.	15 〃
16 〃	〃	Bark	Johanna	A. Tholen	Batavia.	8 〃
16 〃	〃	〃	Alnoer	Sech Sultan B. Moh. Marzoekie	〃	10 〃
17 〃	〃	〃	So-oot Ban	Sech Hoessie B. Achmat Bansir	Goen. Talo (Amb.)	15 Julij.
17 〃	〃	Stoomschip	Padang	A. Guijot	Batavia.	15 Aug.
18 〃	〃	Bark	Fathool Barie	Sech Abdulla B. Salim Biljoen	Sumanap.	12 〃
19 〃	〃	〃	Tjien Sing	Kweek Soeijang	Cheribon.	18 〃
19 〃	〃	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia.	18 〃
20 〃	〃	Bark	Bach Mastora	Said Abdulla B. Achm. Alhabassij	Pekalongan.	17 〃
21 〃	Ned.	〃	Fortuna	M. de Lignij	Batavia.	15 〃
21 〃	〃	〃	Arlequin	H. Singer	〃	16 〃
21 〃	Ned. Ind.	〃	Tjan Goan	Sie Ik Hiem	Riouw.	21 Julij.

Vertrokken Schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Aug. 15	Ned. Ind.	Schoener	Hap Eng	Kweek Tiang Oewan	Riouw en Singapoer.
〃 17	〃	Bark	Atiool Barie	Said Abd. B. Mohamat Alijdroos	Pekalongan.
〃 17	〃	Stoomschip	Palembang	H. Kramer	Batavia.
〃 18	〃	〃	Padang	A. Guijot	Soerabaija.
〃 20	〃	Bark	Bientang Anam	J. Steendam	Lassem en Rembang.
〃 20	〃	Schoener	de Haai	Tja Tjing King	Batavia.
〃 21	〃	Bark	Ing Hout	Kweek Koga	Cheribon en Riouw.
〃 21	Ned.	Schip	Staatsraad van Ewijck	J. de Winter	Batavia en Nederland.
〃 21	〃	Bark	Stad Assen	H. J. Haverbult	Batavia en Nederland.
〃 21	〃	〃	Vijf Vrienden	C. Johan	Nederland.
〃 21	Ned. Ind.	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulsteijn	Batavia.
〃 22	〃	Brik	Nassrie Madjit	Said Abd. B. Achmat Alhabassij	Banjermassing.
〃 22	〃	〃	Salim	F. J. P. Meijer	Bima.
〃 22	〃	Bark	Djoedoel Barie	Said Abdulla Bin Oemar Baharoon.	Soerabaija.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAST.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned.	Bark	Henrietta	228	J. Portengen	Nederland	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Prins Hendrik	201	J. Verloop	〃	Dorrepaal & Co.
〃	〃	Christiaan Huijgens	284	J. van Katwijk	〃	van Maanen & Co.
〃	〃	Estafette	222	C. J. Oepkes	〃	Dorrepaal & Co.
〃	〃	Celebes	256	F. H. Reuvekamp Gille	〃	
〃	〃	Fortuna	246	M. de Lignij	〃	〃
〃	〃	Arlequin	173	H. Singer	〃	v. d. Broek & Veeckens
〃	Schip	Vier Gezusters	—	J. Bik	〃	B. Kopersmit & Co.
Frans.	Bark	Nicolaas Cezard	153½	H. Moigneteau	Frankrijk	Dorrepaal & Co.
Eng.	Schip	Omega	282½	J. G. Ballingall	Nederland	Mac Neill & Co.
Ned. Ind.	〃	Maria Henriette	320	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit & Co.
〃	Bark	Anetta	50	Ong Kee Kong	Pontianak	Gezagvoerder.
〃	〃	Atitoor Rachman	105	Intje Abdul Kapie		〃
〃	〃	Sara Eleonora	385	D. Schuijmer	Batavia	〃
〃	〃	Justina	155½	Tjia Tjing Tjoan	Singapoer	〃
〃	〃	Hong Liong	281	F. H. Reisiger	China	〃
〃	〃	Johanna	285	A. Tholen		〃
〃	〃	Alnoor	80	Sech Sult. B. Achm. Marzoekie.	Batavia	〃
〃	〃	So-oot Ban	94	Sech Hoes. B. Achm. Banseer.		〃
〃	〃	Tjing Sing	172	Kwee Soeijong		〃
〃	〃	Fathool Barie	217	Sech Abd. B. Salim Bilijoen		〃
〃	〃	Bachtmastora	185	Said Machmoot Bin Alhabassij.		〃
〃	〃	Tjan Goan	140	Sie Ik Hiem		〃

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.